

számát ennek ellenére sem gyarapítják, el lehet készülni arra, hogy az adókat még árverés után sem fogják behajtani tudni, mert nem lesz telekkönyvi hivatal, amely az árverési kérvényeket elintézte, a hirdetményeket leírja és az árveréseket foganatosítja.

A legutóbbi felsőházi költségvetési vita során ezekkel az anomáliákkal foglalkozott már politikai és gazdasági életünk kimagasló egyénisége Hadik János gróf. Ha az érvek nem győzik meg az intéző köröket, reméljük, hogy Hadik János gróf fejszólása és az ő példátlanul nagy tekintélye kényszeríteni fogja a kormányt a gyors cselekvésre.

Elvégre egy millió kisgazda család érdeke nem utolsó ebben az országban, a megoldási mód sem olyan kivihetetlen és drága (legfeljebb évi 300.000 pengő), hogy azt keresztülvinni ne lehetne, annál is inkább, mert ezt a pénzt maga a gazdaközösség fizeti meg. Mindezek fejjében az sem fog ártani, ha néhány száz munkanélküli is hozzájut ezáltal, ha nem is fehér, de legalább fekete kenyérhez.

Szentiványi Dezső dr.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A mészammonsalétrom IG.

(Egyben válasz az erre irányult kérdésekre.)

A németországi nitrogénszindikátus (Stückstoff-Syndikat, Berlin) a múlt év őszén újabb nitrogénmütrágyát hozott forgalomba mészammonsalétrom (Kalkammonsalpeter IG.) néven.

A mészammonsalétrom az eddig forgalomba hozott más mütrágyáktól sajátos külső formájával is különbözik, mert nem porszerű vagy kristályos, hanem halványzöld színű, gömbölyded szemcsékből áll. A szemcsék átmérője általában 1-2 mm között változik; itt-ott vannak benne nagyobb szemcsék is, de ezek átmérője sem haladja meg a 3-4 mm-t. E mütrágya szemcsézettisége és zöldes színe alkalmas arra, hogy más mütrágyáktól pusztán megtekintésre is megkülönböztethessük. A mészammonsalétrom szemcséi elég kemények, az ujjak között nem, csakis körömmel nyomhatók szét; szemcsézettiségenél fogva nem porzik, ami a kiszórásnál előnyös. E mütrágyának a talajban való egyenletes eloszlása annak ellenére is bekövetkezik, hogy nem porakú, mert hatóanyaga vízben igen könnyen feloldódik, tehát a talaj nedvességében csakhamar szétázik, vagyis a talajban igen rövid idő múlva egyenletesen eloszlik.

A mészammonsalétrom szemcsés állapotában q-kint kerekén közel egy hl térfogatú. A szemcsés áru szárazabb levegőn helegig is eltartható anélkül, hogy a levegő páratartalmától feltűnőbben átnyirkosodnék. Ezzel azonban nem álltom azt, hogy eltarthatása semmi gondot nem okoz a gazdának, mert vizpárával telített vagy közel telített levegőn már néhány nap múlva alaposan megnyirkosodik, sőt szétfolyik. Ezért az eltarthatásnál nem árt az óvatosság, noha ez a mütrágya szemcsés alakjánál fogva kevésbé nedvszívó, mint egymagában ennek a mütrágyának a hatóanyaga, az ammoniumnitrát. Lehető száraz, szelíde helyen kell tartani mindazok tekintetbe vételével, amelyek pl. a csili- vagy a Leunasalétrom eltarthatásánál irányadók. Egyébként a mészammonsalétrom átnyirkosodása csak a kiszórásnál okoz kellenelenséget, különben a nedvesség hatására egyáltalán semmit sem veszít értékéből; a nitrogént ugyanis olyan vegyület alakjában tartalmazza, amely a víz hatására teljesen változatlan marad.

A mészammonsalétrom a német nitrogénszindikátus jelzése szerint 20,5% összes nitrogént tartalmaz, felerészben ammonium-, felerészben pedig salétrom-nitrogén alakjában; ezenfelül még mintegy 35% szén-savas mész is van benne.

A mészammonsalétrom kémiai összetételének megállapítására egy mintáját tüzetesebben megvizsgáltam, a vizsgálat eredményét az alábbi összeállításban tüntetem fel:

Nedvesség	473%
Sósavban nem oldódó rész	028%
Mész (CaO)	1950%
Magnézia (MgO)	040%
Ammoniumgyök (H ₄ N)	1350%
Nitrátgyök (NO ₂)	4650%
Szén-savgyök (CO ₂)	1477%
Meg nem határozott egyéb	032%
Összesen	10000%

Az elemzés szerint tehát ez a mütrágya 60% ammoniumnitrátot tartalmaz (az ammonium- és nitrátgyök százalékának összege: 13,50 + 46,50 = 60%). A 60%-nyi ammoniumnitrát tartalomról számítással az adódik, hogy ez a minta 21% összes nitrogénjének felét ammonium-, felét pedig nitrátgyök alakjában foglalja magában.

A mészammonsalétrom vizsgált mintája az ammoniumnitrát mellett az elemzés szerint 34,82% szén-savas mészet is tartalmazott (a meghatározott mészből számítva).

A mészammonsalétrom teljes egészében nem oldódik vízben és pedig azért nem, mert belőle a víz csak az ammoniumnitrátot oldja, de a szén-savas mészet nem. A lényeges az, hogy e mütrágya a nitrogént olyan vegyület alakjában tartalmazza, amely vízben igen könnyen oldódik.

A mészammonsalétrom — mint előbb említettem — a nitrogént ammoniumnitrát formájában tartalmazza. A mütrágyázásra használt, illetve megpróbált ammoniumsók közül ebben van a legtöbb nitrogén (a tiszta vegyületben kerekén 35%) s majdnem teljes egészében növényi táplálóanyag, nem úgy, mint pl. a kén-savas vagy sósavas ammoniák, amelyek kén-sav-, illetve sósavmaradékát a növény nem értékesítheti. Az ammoniumnitrát jó tulajdonságának ellenére sem volt eddig használható nagyban való mütrágyázásra — csak intézetek kísérleteztek vele —, mert egyfelől nedvszívó, másfelől pedig az égést táplálja, sőt robbanhatik is. (Az oppani gyárban ki nem derített körülmények között 1921-ben 4500 toana ammoniumnitrát robbant fel.) Ez okoknál fogva az ammoniumnitrátot egymagában nem is használják mütrágyának, hanem keverni szokták más olyan mütrágyafélékkel, amelyek a nedvszívó képességét és veszélyességét egyaránt csökkentik. Ilyen keverék pl. a káliammonsalétrom (felerészben kálium-klorid, felerészben ammoniumnitrát), az ammoniumszulfát-salétrom, vagy másképpen Leuna-, salétrom* (60 sulyrész kén-savas ammoniák és 40 sulyrész ammoniumnitrát). A nemrég forgalomba került mészammonsalétromban ugyanez okok miatt az ammoniumnitrát szén-savas mésszel van keverve.

Tudott dolog, hogy az ammoniumsók közül az ammoniumszulfátnak, a gyakorlat nyelvén: a kén-savas ammoniáknak van még leginkább savanyító hatása, egyrészt a benne foglalt kén-savmaradék folytán, másrészt pedig azért, hogy a talaj mész-vegyületeit oldja és kimosódásokat okozhatja. Ez számos kutató (Kautenberg és Kühn, Mayer, Branchley, Hall, Gerlach stb.) munkájából kiderült. Az ammoniumnitrátból azonban a növények táplálkozási folyamata következtében nem marad vissza a talajban olyan alkotórész, amely a talajt megsavanyíthatná, ez a só fiziológiai tekintetben tehát közömbös hatása. Csak arról lehet szó, hogy az ammoniumnitrát, mint a többi ammoniumsó is, a talaj mészvegyületeire oldó hatása és e tulajdon-

ságával közvetve a talaj savanyodását okozhatja, ha a talajviszonyok egyébként olyanok, hogy a mész kilúgzódását elősegítik: vizsirt a mészammonsalétromban az ammoniumnitrát mellett még annyi szén-savas mész is van, ami — Gerlach brombergi kísérletei alapján — eleget látszik arra, hogy e mütrágyával a talajba adott ammoniumnitrát oldó hatása folytán netán beálló mészvesztéséget pótolja.

Egyébként a mészsalétrom természetesen csakis mint nitrogénmütrágya veendő tekintetbe, annak ellenére, hogy tekintélyes mennyiségű szén-savas mész is van benne. Szórtan a mészammonsalétromból, ha a növényt hosszabb időre akarjuk nitrogéntáplálékkal ellátni, kat. holdankint mintegy 60-80 kg tekinthető átlagos adagnak, ezzel a mennyiséggel 21-28 kg szén-savas mészet is adunk a talajba. A szén-savas mész ilyen csekély mennyisége azonban egyáltalán nem elegendő arra, hogy — a mészsalétromnak évenként keresztül való használatával is — valamely talajon a szükségességnek mutakozó meszesítést pótolja vagy helyettesítse. Mert meszesítésre szolgáló savanyú, hozzá még kötött talajon, akkora meszmennyiséget kell használni, amelyhez képest a nitrogénmütrágyás tekintetében elegendő mészammonsalétrommal a talajba juttatott szén-savas mész mennyisége bizony elenyészőnek csekély. A mészammonsalétromban foglalt mészet tehát meszesítésre szoruló talajokon különösebb jelentőséget nem tulajdoníthatunk.

Ezek után szólnunk kell még a mészammonsalétromnak mint nitrogénmütrágyának az értékéről és jelentőségéről. E mütrágya salétromnitrogénjét (10,5%) hatás szempontjából más nitráttartalmú mütrágyák (csilisalétrom, mészsalétrom, mesterséges nátronsalétrom) nitrogénjével, ammoniumnitrogénjét (ugyancsak 10,5%) pedig a kén-savas ammoniákéval egyformának tekinthetjük. Ennek igazolására itt csak Gerlach kísérleteit említem, amelyek szerint a mészammonsalétrom növényi táplálóanyagának — az ammoniumnitrátnak — hatása a salétrom és ammoniumnitrogén hatása közé illeszkedik.

A mészammonsalétrommal, minthogy csak 1928. év őszén került forgalomba, szélesebb körű kísérleteket eddig nem végeztek, mindössze csak az 1928. évben „Nitrokalk” rejtett néven kísérleti célokra kiadott mütrágyával végzett tanulmányok eredményét említhetem fel. Sternberg Kronsamp-ban (Mecklenburg-Schwerin) televényes homoktalajon zabnál a mütrágyával (40 kg nitrogén 1 ha-ra) 10,08 q szem- és 25,50 q szalmaterméstöbbletet ért el. Bonnet Friedelsheimben lúgos reakciójú vályogtalajon zabnál nitrogénmütrágya nélkül ha-kint 40,67 q ammoniumnitráttal (40 kg nitrogén 1 ha-ra) 48,04 q és mészammonsalétrommal (ugyancsak 40 kg nitrogén 1 ha-ra) 48,02 q szemtermést kapott. Hege Kórhófbán gyengén savanyú, mészben szegény vályogos homoktalajon zabnál végzett kísérleteinél nitrogénmütrágya nélkül ha-kint 28,25 q, ammoniumnitráttal 36,68, mészammonsalétrommal 40,86 q szemtermést ért el. E kísérletben a mészammonsalétrom mesztartalmának tulajdonítható, hogy vele nagyobb termést kapott, mint a tiszta ammoniumnitráttal. Nem tagadható ugyanis, hogy olyan esetekben, ha a talaj a növény számára elegendő felvehető mészet nem tartalmaz — vagyis mikor a mésznek szószertint vett trágyázó, tehát tápláló hatásáról van szó — a mészammonsalétrom szén-savas meszenövényi tápláló anyagként szerepelhet.

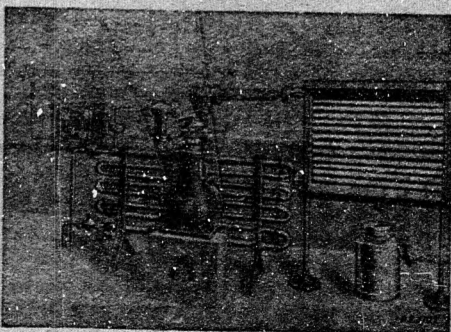
Az említett kísérleteken felül 1928-ban Németország különböző vidékein 80-nál több kísérletet végeztek, amelyekben a mészammonsalétrom nitrogénjének trágyázó hatását a legkülönbözőbb nitrogénmütrágyákéval hasonlították össze. E kísérletek tanúsága szerint a mészammonsalétrom általában legalább olyan jól hatott, mint más nitráttartalmú mütrágyák.

A mészammonsalétrom összetétele és ezzel kapcsolatban a hatása a Leunasalétroméhoz esik leg-

Olesó zsákok

burgonyához, csövestengerihez, babhoz

vagy bármilyen más cikkhez kaphatók a Zsineg-, Ponyva- és Jutáárkereskedelmi R.-T.-nál
Budapest, V., Szabadság-tér 15. (Honvéd-u. sarok)
Telefon: Aut. 141-43, L. 372-91
1802/5385

Jéghideg tej, jég nélkül! Legmodernebb rendszerű HÜTŐTELEPEK

motorikus meghajtásra, vagy szén- és fatüzelésre, egész- és félautomatikus hűtőautomaták stb., stb., továbbá mindenfajta tejgazdasági gép és eszköz állandó raktárról azonnal kapható.

Kérjen az Ön viszonyainak megfelelő hűtőtelepről kötelezettség nélküli ajánlatot, vagy költségmentes mérnöki kiküldetést.

ALFA SEPARATOR R.T., BUDAPEST

Gyár és iroda: I., Csurgói-ut 15/a
Városi Üzlet: IX., Ráday-utca 12.

közelebb, hiszen a nitrogént mind a kétféle ammonium és nitrát alakjában tartalmazza. A legnagyobb eltérés még az, hogy a Leunasalétromban 26-27%-a nitrogén, de ennek csak körülbelül 1/4-e nitrát, vagyis salétromnitrogén. Mind a két műtrágyának salétrom-nitrogénje a növény első fejlődését siettet, szűz a lassabban ható ammoniumnitrogénje a növényt további fejlődése idején egyenletesen táplálja. Ahol tehát eddig a talaj nitrogénkészletét ammoniumsók-kal kellett gazdagítani és emellett fejtrágyázásra még salétromot is használtak, mind a Leunasalétrommal, mind a mézammónsalétrommal ezt a két feladatot — közvetlenül a vetés előtt való kiszórásukkal — egyszerre, szóval egyszerűbben lehet elvégezni.

Különös jelentősége van tehát a két nitrogén-műtrágyának nitrogénben szegény talajokon oly tavasziaknál, ahol egyrészt az első fejlődést siettetni, másrészt a növényt egész életére nitrogéntáplálékkal ellátni akarjuk. Áll ez elsősorban a takarmány- és cukorrépa, mert a két műtrágyával — a mézammónsalétrommal még nagyobb mértékben, mint a Leunasalétrommal — a kezdeti gyors fejlődéshez kívánatos salétromot megadhatjuk és elmaradhat a későbbi — szárazságra hajló viszonyok között amennyi is bizonytalan hatású — fejtrágyázás, másrészt az e trágyákkal adott lassu hatású nitrogént a répa még nitrogénben nem is nagyon szegény talajokon is meghaladja.

Összeknél a mézammónsalétrom, hasonlóan a Leunasalétromhoz, nitrogénben szegény talajokon ebben az esetben jöhet különösen figyelembe, ha már őszi szükségességnek látjuk az őszi vetés első fejlődésének, bokrosodásának gyors előmozdítását, elsősorban tehát megkésztet vetéseknél.

Közütebb talajokon a mézammónsalétromból, mint a Leunasalétromból is, az egész adagot egyszerre őszi a vetés előtt adhatjuk, míg laza talajon, különösen espedékesebb viszonyok között, ajánlatosabb őszi a nitrátot is tartalmazó műtrágyák adagjának csak egy részét, felét vagy csak egy harmadát adni, a többi pedig kora tavasszal fejtrágyának felüliszórni.

A laza talajok ugyanis nitrogénben szegényebbek szoktak lenni a kötött talajoknál, szóval ha a növényt egész életére látjuk el nitrogénműtrágyával, abból sokszor az átlagos rendszer mennyiségénél nagyobb adagokat kell adni. Ha ebben az esetben Leunasalétromot, vagy mézammónsalétromot adunk, akkor különösen az utóbbi már őszi a keltetésnél bujább fejlődést eredményezhet, vagy a fel nem használt salétrom a denitrifikációnak eshetik áldozatul, vagy télen át kimosódhatik.

Az elmondottak természetesen csak irányelveknek tekintendők, biztosat a gazdának csak a kísérletezés mondhat.

Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a mézammónsalétrom, miként a többi nitrogénműtrágya, csak akkor érvényesülhet, ha a talajban nincsen hiány könnyen felvehető foszforban és káliumban.

Ugyancsak kísérletezéssel kell kipróbálni a mézammónsalétromból alkalmazandó adagok nagyságát is. Mint fejt már említettem, kat. holdankint szórta alkalmazva 60-80 kg tekinthető átlagos adagnak, de csak a kísérletezés és a tapasztalat derítheti ki azt, hogy adott viszonyok között ezeknél kisebb, illetve nagyobb mennyiségekkel érhető-e el a legmegfelelőbb hatás és a legnagyobb jövedelem. Különösen a nitrogénműtrágyáknál megokolt az ezirányú tájékozódás, mert a nitrogénműtrágyák a legdrágábbak és érvényesülésük annyi tényezőtől függ, hogy hatásuk és jövedelmezőségük megállapítására a kísérletezés nem nélkülözhető. Hiszen, ha a nitrogénműtrágyákból sokat adunk vagy azokat helytelenül alkalmazzuk, akkor a vetésben, a termésben kárt is okozhatunk.

Sortrágyázásra — gyors hatás elérése lévén a fő cél — a gyorsan ható műtrágyák, a nitrogénműtrágyák sorából a salétromtrágyák használatosak leginkább. A lassan ható nitrogénműtrágyák közül a mézammónsalétrom sorba nem is lehet adni, a kén-savas ammoniákiból sem akkora adagokat — kat. holdankint 60-100 kg-ot — amelyek szükségesek a növények élete végéig való táplálásra. A mézammónsalétrom, mint a Leunasalétrom is, ammonium-nitrogéntartalmuk miatt szintén inkább szűz alkalmazásra ajánkoznak, mint sortrágyázásra. Egyébként pedig a mézammónsalétrom az utóbbi célra alkalmasabbnak ígérkezik a Leunasalétromnál, mivel az utóbbiban több az ammoniumnitrogén, másfelől pedig a Leunasalétrom ammoniumsulfát-tartalmát vonatott, sárgás kelést eredményezhet, különösen ha száraz az időjárás és a Leunasalétromból nagyobb adagokat adunk sorba. Ettől azonban a mézammónsalétrom használatánál, mivel kén-savas vegyület nincs benne, nem kell tartani. Sortrágyázásra kat. holdankint a mézammónsalétromból 25-40 kg-ot vehetünk átlag adagnak, de mielőtt a gazda e sortrágyázása nagyban belemenne, jó lesz vele előbb kicsiben kísérletezni, mert erre gyakorlati tapasztalatok az idő rövidsége miatt még nincsenek.

Hogy fejtrágyának milyen nitrogénműtrágyát használjunk, az attól függ, mit akarunk a fejtrágyázással elérni. Salétromtrágyát akkor használunk elsősorban fejtrágyának, ha egyébként nitrogénben nem is nagyon szegény talajon elmaradt, vagy kiritkult vetést gyorsan felszítani, meghajtani akarunk. Ellenben lassan ható nitrogénműtrágyát, mézammónsalétromot vagy kén-savas ammoniákat fejtrágyának inkább sovány talajon alkalmazunk, ahol tehát a növényt egész életére kihatóan nitrogénnel kell táplálnunk, másrészt a nitrogénműtrágyát nem a vetés előtt szűrtük ki.

Ha a fejtrágyázással nemcsak kezdetben gyors hatást, de utána a vetés lassu táplálására tartós nitrogénhatást is akar a gazda kiváltani, akkor jöhet elsősorban a mézammónsalétrom — hasonlóan a Leunasalétromhoz — fejtrágyának figyelembe. Fejtrágyának más nitrogénműtrágyához hasonlóan a mézammónsalétromból kat. holdankint 30-60 kg adandó.

A mézammónsalétrom alkalmazását illetően tudni kell azt is, hogy milyen műtrágyákkal keverhető. Rhéniafoszfáttal és káliókkal aggodalom nélkül lehet a kiszóráshoz összekeverni. Szuperfoszfáttal azonban nem keverhető, mert a mézammónsalétrom szén-savas meszet tartalmaz, amely a szuperfoszfátnak vízben való oldhatóságát csökkenti. Nem keverhető a mézammónsalétrom továbbá olyan műtrágyákkal, amelyek szabad meszet tartalmaznak, amilyenek például a Thomassalak, a mézammónsalétrom, mert ezek a mézammónsalétrom ammoniumnitrogénjét ammonia alakjában kiűzik.

Nálunk jelenleg 1 kg salétromnitrogén a mézammónsalétromban 164, 1 kg ammoniumnitrogén a kén-savas ammoniákban 152 pengőbe kerül; a mézammónsalétromban 1 kg nitrogén 151 pengőért vásárolható. Eszerint tehát a mézammónsalétromban foglalt salétromnitrogént gazdánk az ammonium-nitrogén árában kaphatja, tehát ugyanannyi, mint ahogy azt a németországi gazdák vásárolják.

Hatos Géza dr.

Most jelent meg! Felülnémet kelté ujdorcság!

A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban

Írta: Rothmeyer Imre
m. kir. gazd. tan., az OMGE titkára

122 oldal, sok ábrával. Ára 7 pengő.

„Patria” R.-T. könyvcsatlója, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

TAKARMÁNYOZÁS
ÉS
ÁLLATELETTAN.

Rovatvezető: Weiser István dr.

A tengeriszár jelentősége.

Az 1928. évi nyár csapadékszegénysége az elmúlt télen a tengeriszár becsületét nagyon emelte és a néha pénzre alig felváltható értékét talán túlságosan pari fölé „valorizálta”. Jó takarmánytermő esztendőben, amikor jobbat nyújthat a gazda állatainak, bizony még a következő nyáron is lehetne látni szárazlakat és boglyákat a lassu elkorhadásnak kitéve. Ez a „lehetne” persze csak két év óta ilyen feltételek, amióta a sokat vitatott tengerimolyrendelet megjelent. Szomorú látvány a május 10 és 15-e között szerte a határban füstölő máglyák, mintha őrítzek lennének és néha a szomszédban a vér is elhül, mert már égni véli a másik tanyáját, amikor észbe kap, hogy ott az előjáróság szigorubb és „csak” a kukoricaszárát égetik el.

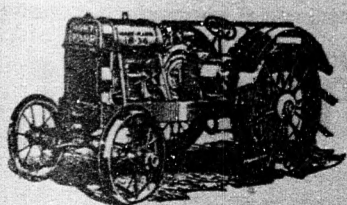
Sok értékes táplálóanyag lesz ilyenkor a lángok martaléka, de sok munka, trágya, törekvés és vesződés gyümölcse lesz hamuvá. Még ha legalább télen a banyakemenőekben égne el az a sok szár és melegítené a didergő, rongyokba bujtatott pnsztai, tanyai gyermekesereget. De hát melyik gazda meri már télen elégetni a felesleget, mert hátha későn lesz kikelet és akkor mi segít az első zöldig, ha nem a tengeriszár?

Főleg nagyobb gazdaságban mindig marad felesleg, ami így a lágok martaléka lesz. Mert a szárnak a május 15-e utáni ellevésére a rendelethez megengedett módokat nagyobb gazdának bizony túlságosan körülményesek. Több ezer kéve szárt zárt épületbe vagy veremben vastagon leföldelve elraktározni annyi költséget igényel, hogy azon az áron alomtözeget vagy tüzfát is lehet vásárolni, kinek milyen célra kell inkább a szár.

Igy hát mégis csak a legjobb a tengeriszárt idejében a legcélszerűbben elhasználni, amivel olyan megtakarítás érhető el, hogy az esetleges hiány e megtakarításból fedezhető.

Mi tehát a tengeriszár leggazdaságosabb felhasználása? Elsősorban természetesen a takarmányozás, hiszen 1-3%nyi emészthető fehérjeje és 20-3 keményítőértéke a tavaszi szalma és polyvafélék fölé helyezi. A kellő időben, tehát a tengeritörés után közvetlenül levágott szárat, illetve leveleit és timent minden szarvasjószág szereti és minden ridegben tartott állat étrendjében szerepel is. Baj azonban, ha ez a fő takarmány és nem csak az éjszakai rágni-való. Még rideg gutyánál, főleg a magyar fajtanál tavaszi szalma és polyva mellett tényleg teljesen fedezi az állat fenntartó takarmány szükségletét, főleg ha ad libitum fogyaszthatja. De már magas teljesítményű tehenészetben, vagy gőbolyóknál nyers formájában nincsen keresni valója. A szabadon tartott marhánál célszerű azonban a leragott szárat naponta kihordatni, (az első fagytól kezdve minden kementőes lakás lakója örömmel hordja haza az istálló vagy akol mellől), mert a legjobb építési falazott akol vagy mélytrágya rendszerű istálló trágyáját is elrontja a sok el nem korhad, penészesessé váló összehajtott csapaz szár. Jásziakból pedig természetesen el kell tavolítani naponta.

De hát így sok tengerit természetű vidéken nem fogy el minden szár, még talán gyengébb termést adó esztendőben sem. Ezért kell a felhasználását már kezdetben, legalább részben, más alapra helyezni. A tengeriszár jó felhasználhatóságának első kelleke a tengeriszártéppő gép. A tépelt szár már föbboldaltu

HART-PARR

a legerősebb traktor!

Közelése a leggyorsabb! — Élettartama a leghosszabb! — Üzeme a legolcsóbb!

Árajánlattal, részletes ismeretközléssel és referenciákkal szolgál a vezérképviselet!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80. szám

Kérje az 54. sz. árjegyzéket!

A legjobban bevált ARZOPÁC porcsávázó

olcsón és kedvező fizetési feltételekkel kapható!

ZWEBNER JACQUES cégnél, Budapest, V., Nádor-utca 28.

GAZDASÁGI IPAR.

Rovatvezető: Hérics-Toth Jenő dr.

A mustot édesen konzerváló eljárások.

Warcolier és Le Moal bő jelentésben számolnak be több éves laboratoriumi és nagy maganüzemekben végrehajtott tanulmányaik eredményeiről. Első helyen foglalkoznak Franciaország minden vagyoni rétegeiben, azaz a legfelsőbből a munkásságig egyaránt térhető, nagyban hirdeteit államussal. Az e téren szerzett tapasztalatok a legtöbb viszonylatban a szőlőmustra is érvényesek. Ezért az alábbiakban ismeretek néhány eljárás, amelyek a szőlő és egyéb gyümölcsstermeiket egyaránt érdekelni fogják.

a) **Scharpies-féle röppentyű (centrifuga).** A tejüzemekben alkalmazott szeparátorokat és azok módosításait az élesztőgyárakban, az élesztő készítésénél a cértől való elkülönítésére használják fel. Ugyanúgy, ha a zavaros erjedő gyümölcsleveket, mustokat szeparátorokon vagy maszróppentyűzőn hajtják keresztül, a zavarodást okozó kolloidans lebogó anyagok, a fehérje, nyálka foszlianyok, pektin anyagok, a mikroorganizmusokat magukba zárva, összcsonósítva válnak el a folyadéktól. Így a levek feltisztulnak, mikroorganizmusokban szegényednek sőt, ha a röppentyűzés elég erős, közel, sőt ipari értelemben teljesen aeri levek lehet nyerni. Az élesztő szeparátorokat, a mar előzőleg durva zavarosságától ülepíttel, előszűréssel nagyjából feiderült mustok szűrőszára való beállítására használják fel.* Az élesztőzés azeri zűsége, mert ellenkező esetben mi rövid időn belül a tápanyokot a szennyeződések elömitik. A vegyi iparban a Scharpies-féle röppentyű a közismert szeparatóriótól abban különbözik, hogy itt a tisztítást gőzzel hajtott, percenkint 16,000-36,000 körforgást végző, felső végén kilyukasított cső végzi, tányok nélkül. E hatalmas teljesítményű készüléket a konzerviparban is alkalmazzák. A kipréselt, erősen zavaros mustot itt is előbb a szokásos módokon feltisztulnak vetik alá, azután röppentyűzik. Mindkét sebességgel járó röppentyűt elhagyó levek gyakorlatilag steritiek. A veu próbákban, 20°-nál való kiselésnél, még 15 nap mulian sem jelentkezik az erjedés észlelhető nyoma. A röppentyű szolgálatú képessége, ugy a munkateljesítmény, mint a levek feltisztulása szempontjából igen jó. Az iparban azonban a levek, miután a felfogó tányanyokot a-folyának, fertőződések és így rövidebb, hosszabb időn belül erjedésbe jönnek. A levegővel telt mustban ugyanis igen gyorsan sokasodnak a levegőt kedvelő mikroorganizmusok, köztük az élesztők. A levegő bősége, mint azt a későbbiekkel derített boroknál tapasztalták, utószavárosodást is okozhat. A szerzők ezért 1922-ben a laboratóriumokban a levegő kizárása miatt a különböző mustokat egy atmoszferás szensav áram alati röppentyűztek és így vezettek a kiselő szűz mustot a felfogó edényekbe. Ilyen módon kedvező eredményeket értek el. Ennek alapján 1926-ban most mar egy nagyüzemben, teljesen zárt Scharpies-féle röppentyűvel, amelyek munkája alatt a must állandóan szensav áramban volt, kísérleteztek. A mustok azonban utólag ekkor is erjedésbe jönek. A röppentyűzés mindazonáltal a jövő módszere. A tökéletesítés útját kell keresni.

b) **Pasztörzés.** A szerzők 1904 és 1905. években „Salvator” pastörözővel 60°-nál kétszer vagy 65°-nál egyszer, egyaránt teljesen nem kiselgő sikertelre pastöröztek. A 65° feletti kezelet mustok gyengén főt iznek lettek. Erjesztésük után a kész borból kisse fanyarabb észebzuzó iz maradt vissza. A Societe Aerohydraunque 1920-as típusú Salvator készülékével mar

75-80°-nál dolgoztak anélkül, hogy a mustok határozottan kivethető főt izűek lettek volna.

Ezek a steril mustok is, a nem eléggő steril tartályokban utólag fertőződtek, de mert a pastörözés folyamata alatt nitrogén vegyületekben szegényednek, nem erjednek el teljesen.

A pastörözött mustok között sok olyan található, amelyeknek albumoid és pektikus vegyületei, még erjedés alatt is nehezen aivadnak meg. Ezeknek a zavaros italoknak a szűrése nehéz, bizonytalan eredményű.

c) **Pasztörzés és kénessav együttes alkalmazása.** A kezeletű must minden hektoliteréhez 20 gr kénessavat is adnak, azután melegen tartják. Kiseb tartályokban az így kezelet mustok többsége enélkül, nagyobb edényekben azonban nem.

d) **Kénessavval való lejtás.** A kénessavval való kezelet vaspáncsokban tartott folyékony kéndioxidtal történt és a szerzők igen jó eredményt értek el, ha teljesen egészséges, egyáltalában nem fűvedt, még nem erjedő gyümölcsöt dolgoztak fel. A gyümölcsöt h-kint 30 g kiórmészet tartalmazó vízvel megmosnak, majd a reatpadó dezinficiens tisztá vizzel alaposan leöblögtetik és gondosan szűzta gyümölcsözőt és prést használtak. A zúzott gyümölcsöt preselésük alatt, 100 kg-ra számítva 10 g kéndioxid tartalmu vízzel öntözték. Azután minden hl must 100 g kéndioxidot kapott. A mustok lehető hűvös helyen, teljesen teleöltött tartályokban ajánlják. Gondoskodni kell arról is, hogy elartassuk alatt legalább 200 mg szabad kénessav maradjon fenn. A kénessav egy hanyada ugyanis a cukorral és az aldehidekkel közel közömbös kénessavas sókka alakul át. Erteleesen csak a szabad kénessav nyoma el a mikroorganizmusokat es uterankint 200 mg az az adag, amelynél az élesztők nem sokasodnak. Abban az esetben, ha által közben a szabad kénessav a hatarétek alá szállana, ugy megfelelő mennyiségű kénessavval a mustokat ki kell egészíteni. Az üveglapokkal leritott ciszternákban, a lapok ragasztékát a kénessav megtamadj. Ezért fahordóit alkalmazzunk, vigyazva, ne hogy a kénessavas must, ugy a hordóban, mint mustot feurészekkel érintkezzen.

A kénessavval lejtött mustokat besűrítik, amikor is azokból a kénessav elszáll, vagy vetik az alamborokat edesnek, vagy a kénessav eltávolítása után azokat borra erjesztik ki. A forgalomba hozott ital melleben legfeljebb 200 mg összes kénessav lehet.

e) **Üvegben való konzerválás nyomás alatt.** Malvezin és Grandonamp az államustot zárt palackokban, még pedig annak 10 hl-re számított, 35 atm.-an, porcelán gyertyán alszűrt 1 hl oxigénre, 65 atm. nyomás alatt ónajtottak megőrizni. Ennek a kezeletű modnak eredménye egyelőre bizonytalan.

f) **Sűrítés vakuummal.** Anhoz, hogy körülbelül 1 hl 1332 is. = 30° Be. sűrűségű mustot kapjanak, körülbelül 748 ml 1050 is. ude államustot kell besűríteni.

Barbet et Fuis egy tagu (simple effe) sűrítőjével, a must forrasi hőméreke 45-50°-nál tartatják fenn. A kettagunai (double effe) az első üst 70°-nál, a második, azaz az előzővel fűtött 45-48°-nál dolgoztat. A **Kestner-féle** (semeledést és visszafolyást okozó) készüléken a 10.0 g-oz hőmérséklet 50-55°, a parolgo muste 45°. A **Lenat** készülékkel a tegacsnyabb hőmérsékletet lehet sűríteni. Abban az esetben, ha a hűvöz 15°-os, ugy a 36° Be. sűrű mustot készüenek s akkor a forraspont 39-34° között van, míg 35° Be. sűrű must előállításakor, a forraszó gőz hőmérsékete 75°. A sűrűsények számasara 40 literes tejes kannákat ajánljának.

g) **Bouliard vaccináló eljárása.** Ezzel az eljárással, az erjedés teljes szerintu ponton lehet besűríteni, ha az erjedő must hőmérsékletet néhány fokkal az élesztő által enurhető hőmérséklet fölé emeljük, majd élesztő hozzáadásával az erjedést ujból megindítjuk. Ezt a sorozatos műveletet háromszor ismételtük. A szerzők öt kísérlet sorát ainozták be 45°-on kezdve két fokonként 70°-ig emelkedő hőmérséklet-

tel. A sterilizálási idő 2-3 óra volt. Az élesztők csak akkor pusztultak el, ha az erjedő mustot 65°-ra 15-2 óran melegítettek fel és ezen a hőfokon még három óran át tartották.

A Bouliard eljárás nem vált be, mert az előírás betartásával készült mustok kivétel nélkül erjedésbe jöttek, ha azokat ujból élesztővel beoltották. Az erjedést gátló anyag tehát nagyobb mérvben nem gűlemlik fel.

Az élesztő, mint minden élő termel, ugy a saját, mint az idegen fajták részére artalmas toxintokat, de nem olyan mérvben, mint Bouliard vélte. A diffúziós repaszeggyárakban Cnaupons ajánlatára, mar a mult század közepétől kezdve a repaivelek kiugozására a repamoséket használják fel. A fő célja ennek a műveletnek az, hogy a leparias alatt szétfűzött élesztővel élesztő tápanyagot vigyünk a cefrékbe. Két-három esetben lehet a kifűzött, majd cukorral kiegészített moséket tökéletesen elerjesztetni. A 3-4 próba után észleljük csak feltűnően az erjedést hátraható anyagcsere termékek felgyűlemését. Bouliard eljárása sikerrel tehát nem kecsegethet.

Hérics-Toth Jenő.

A gazdaközönség köréből.

Megbélyegzett tejtermelők.

Bizonyára igen sok gazdatársam panaszanak adok hangot, amikor a tej szállítással kapcsolatos hatósági vizsgálatok kapcsán lépten-nyomon előforduló anomáliákat teszem szóvá és egyben azzal a kérés-sel fordúok az OMGE-hez, hogy a baj orvoslása céljából megfélelő propagandát inditsón, illetve a földművelésügyi miniszternéi lépéseket tegyen.* A mezőgazdasági termékek és így a tej és tejtermékek hamisításáról az 1895. évi LXVI t.-c. rendelkezik. E törvény 3. §-a kimondja, hogy kibágit követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb büntetés alá nem esik, két hónapig terjedő elzárással és 500 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető az aki: a) mezőgazdasági terményeket, termékeket, vagy cikkekét hamisít; b) hamisításra alkalmas anyagokat a céira hirdet, vagy e célra hoz forgalomba; c) hamisított mezőgazdasági terményeket, termékeket, vagy cikkekét forgalomba hoz stb.

Mar e törvényes rendelkezésből következik, hogy ezt a cselekményt csak szándékosan és pedig a hamisításra irányuló szándék végrehajtásával lehet elkövetni. Mégis a tejtermékek hatósági vizsgálatánál olyan egyoldalu eljárás honosodott meg, amelynek során a hatósági vegytisztító közegek a tejet szállító gazda megidézése és tudta nélkül az általuk kibontott kannakból mintát vesznek és abból állapítják meg, hogy a tejtermékek, illetve a tejnek a törvényes zsírszázaléka megvan-e, vagy sem. Az általánosságban fennálló sérelmek ismeretására leg-helyesebbnek tartom, ha egy adott esetből kifolyóan beadott fellebb-zésnek az okát közlöm és anhoz fűzöm a megfelelő megjegyzéseket és a teendő intézkedésekhez cseztetnek tartott eljárásokat.

Mindenekelőtt foglalkoznom kell azzal a kérdéssel, hogy amennyiben tényleg szó lehet a kifogásolt cselekmény elkövetéséről, ugy egy uradalomban, amely kerületekre oszlik s amelyeknek éien mindent egy felelős okleveles gazdatiszt, azonkívül segédtiszték és szinten felelős tehemes gazdak állnak, ott lehetséges-e, hogy az uradalom központi ügyvezetőjéet vonják saját személyében felelősségre es vele szemben alkalmazzák az eljárás büntető következményeit. Meggyőződésem szerint ez sem a gyakorlati eljárás tapasztalatainak, sem az ide vonatkozó törvényes intézkedések és rendletek szellemé-

* A cikkben felvetett sérelmekkel az OMGE tejgazdasági bizottsága már ismételtén foglalkozott és azoknak a jövőben való megszüntetése érdekében illetékes helyen lépéseket tett. Szerkesztőség.

Olcsó vetést, bő aratást és egészséges termést az

ARZOPÁC PORCSÁVÁZÓ

biztosít.

BIGRIOL NEDVESPÁCCAL

való csávázás olcsóbb a rézgálicnál.

Gyártja: KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T.

BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8.

KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT!

nek, sem pedig a józan észszerűségnek és méltányosságnak megfelelő eljárás nem lehet. Az uradalomban, amelynek mezőgazdasági irányítását én végzem, ezidőszent is három tehénészet van — egymástól távol eső kerületekben —, ahol természetesen egy időben történik a fejés, a tej hűtése, beöntése, majd vasúthoz szállítása.

Miután tudommal a magyar bíróságok és a magyar jogszabályok évszázadok óta olyan szellemben működnek, hogy büncselekmény, vétség vagy kihágás esetén mindig a tényleges tevényt kívánják felelősségre vonni, kérdem, hogy a fent írt körülmények között képes lehet-e én a kifogásolt cselekmény elkövetésére? Ha pedig a kérdésemre az a válasz — amint hogy más nem is lehet —, hogy ez nem lehetséges, úgy a sérelmezeti ítélet velem szemben már ez okból sem állhat meg.

Már a bevezető részben előadtam egyébként, hogy minden kerület élén egy-egy felelős okleveles gazdasági vezető áll, aki a kerületében történő összes cselekményekért felelősséggel tartozik, így az adott esetben — feltéve, hogy az adott megállapítható, hogy a kérdéses kerületben tejfeldolgozás történt — büntetőjogilag nem lehet mást felelősségre vonni, mint az illető kerületvezető okl. gazdaságit, vagy a tehénészet vezető előjárót. A sérelmezett ítéletben pedig az történt, hogy a kerületvezető gazdaságit az előjáróság mint rendőri büntetőbíró felmenté, engem pedig azzal a megokolással, hogy a szállítást „az uradalom” végzi, megbüntet. Erre vonatkozóan is azt kell megjegyezni, hogy a szállítást is minden kerület önállóan eszközözi, sőt a megkülönböztetés okából a kannák is különbözőképpen plombáltak és így kerületenként felelősök. Így tehát ez a megokolás semmiképpen sem helytálló.

Az eljárás érdemi részét illetően mindenképp megállapítottam azt, hogy mi közvetlen közfogyasztásra tej forgalomba nem hozunk, azt nem árusítjuk és így az inkriminált cselekményt el nem követhetjük. Mi szerződéses viszonyban állunk X. Y. tejnyagkereskedővel, aki a különböző uradalmakból hozzá beérkező tejet a rá nézve kötelező kezelési szabályzat szerint tejszarnokába viszi, ott a megfelelő tejet összeöntik, egalizálják és gondoskodnak arról, hogy a forgalomba hozandó tejnek a törvényesen megállapított minimális zsirtartalma meg legyen, az esetleg fölösen mutatkozó tejszirtból pedig jogukban áll vaj- és sajtermékeket előállítani.

De tovább menve, mi mindenkor hajlandók vagyunk és bizonyítani is tudjuk, hogy nálunk a tehénészetben a tej kifejtése, hűtése, beöntése és szállítása a legnagyobb gondot és a legszigorubb ellenőrzés mellett történik és a tejet soha le nem fölözük. Az előjáróság ítélete alapjául csupán a tejszirtáló hatóság, u. n. hivatalos vegyvizsgálati jelentése szolgál, amelyből azt állapítja meg, hogy a vizsgált tejszirt meg volt-e a kellő zsirtartalma, vagy sem. Ezzel szemben határozottan állítom, hogy a hatósági tejszirtvizsgálás által vett minták egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy azokból a szállított tej minősége teljes bizonyossággal megállapítható legyen. Nem pedig azért, mert a tejszirt a kannákban természetesen felszáll és így felül egészen sűrű réteg képződik, míg alul a folyadék ritkává válik. Már most tömegvizsgálatnál a vizsgáló közeg a kannában a tejet vaspálccával egyszer-kétszer ugyan megkavarja és úgy nyúl le a kanna mélyébe, természetesen azonban, hogy ez az eljárás a tej megfelelő összevgyítésére egyáltalán nem elegendő. Így történik meg azután az, hogy ugyanabból a szállítmányból a vett minták szerint az egyik kannának a tartalma felül van a törvényes százalékán, a másiknak a tartalma pedig alul marad. Ha már egyáltalán megfelelő volna az ilyen eljárás, akkor természetesen a megítélésénél figyelembe kellene venni azokat a mintákat is, ahol a tej zsirszála a törvényes százalékot felülhaladja és így az eredmény megállapításánál a közeparányost kellene zsinórmértékül

venni, vagy még helyesebben, az összes egy uradalomból származó kannák tartalmát — a tejszarnokokban amugy is rendelkezésre álló — egalizáló edényekbe összeönteni, ott hosszabb időn keresztül teljesen jól összelegyíteni, majd a mintát abból venni.

A most alkalmazott eljárás mellett a legelkiismeretesebb és legártatlanabb embert meg lehet bolygézni felületen, ugyszólván negatív bizonyíték alapján. A magyar büntető eljárás és perrend szelleméből következő, hogy mindenkinek, akit bizonyos büncselekmény, vétség vagy kihágás elkövetésével vádolnak, vagy gyanúsítanak, a védekezésére minden általa felajánlott komoly bizonyíték megvizsgálandó. Ezekben az ügyekben ez nem történik. Mert hiába ajánlom és ajánlottam fel annak bizonyítását, hogy nincs lefölözés, sőt azt is bizonyíthatom, hogy a tehének takarmányozása kukoricadara, olajpogácsa stb. etetésével akként történik, hogy megkapják a kellő zsír- és keményítőanyagot tartalmazó takarmányt és abrakot, — mindezt az előjáró hatóságok figyelmen kívül hagyják. Hiába tapasztalati tény, hogy olyankor, amikor az istállóban friss fejőstehének állanak (nemrég ellett borjakkal), a tehének teje hibább a normálisnál, az előjáró hatóságokat mindez nem érdekli. Nyilvánvaló pedig, hogyha bármely nagyobb uradalom visszaelné kívánna, akkor olyankor, amikor a zsirszála a tejben — sokszor jelentékenyen — meghaladja a törvényes zsirszála-értéket, nyugodtan lefölözne a tejet és még mindig a paragrafus védelme alatt állana. Ezt azonban nem tessék és mindenkor úgy szállítják a tejet, ahogyan azt kifejték. Így a föllet zsirtartalom előnyét és hasznát a tejnyagkereskedő élvezi, aki az egalizálási eljárással a törvényes százalékán felüli zsirmentiséget vaj és sajt készítésére használja fel és azt külön értékesíti. Ha pedig ez így van, akkor a gazda hibáján kívül a borjúk szoptatása idején esetleg egyik-másik kannában előforduló zsirtartalom csökkenését ugyancsak a tejnyagkereskedőnek kellene pótolnia. Az egészségügyi szempontokból kötelező hatósági vizsgálatoknak pedig csak az a tejszirt meg kellene alávetendő, amely a tejszirtvizsgáló utján és az ő rakárából ténylegesen közfogyasztásra kerül. Velünk szemben, vagyis az uradalom tehénészetében egyedül az istállóellenőrzés volna jogszerű és elfogadható, amennyiben a hatósági közegek előtt eszközölt fejéseknél volna megállapítható, hogy milyen zsirtartalma van a kifejt tejszirt és esetleg itt a tehénknél alkalmazott takarmányozás volna még figyelembe veendő.

Amint ebből a megokolásból kitűnik, az adott esetben az illetékes hatóság egészen önkényesen a felelősség kérdésében olyan elvi jelentőségű határozatot hozott, ami már magában véve súlyosan sérti a nagyobb gazdaságok tulajdonosait, vagy bérletek vezetőit, mert amennyiben megállana az előjáró hatóságoknak az az álláspontja, hogy a tehénészet vezető felelős okl. gazdaságit felmenti és helyette az egész uradalmat vezető egyéneket vonja büntetés alá, úgy a cselekmény elkövetéséhez okvetlenül közelebb álló és a tényleges felelősséget viselni tartozó egyént mentesíti a felelősség alól és helyette azt bünteti, akinek a tényleges ellenőrzés gyakorlása fizikailag sem állhat módjában. Megjegyzem azonban, hogy az általam eddig ismert esetekben ez még az idézett eseten kívül elő nem fordult.

Szükségesnek tartom tehát a következőket:

1. A földművelésügyi minisztérium a felelősség kérdésében adjon ki a hatóságok részére olyan rendelkezést, amely világosan megállapítja, hogy a tehénészetben esetleg előforduló kihágásokért, amennyiben a vezető tisztnek, vagy az alája rendelt segéd tisztnek, vagy előjárónak a megfelelő hatásköre meg volt, úgy büntetőjogilag a tejszirtvizsgálást közvetlenül végző előjáró vonassék felelősségre, hacsak szabálytalan, vagy törvényellenes eljárás

elkövetésére felsőbb helyről egyenes utasítást nem kapott.

2. Az uradalmakból, vagy nagyobb gazdaságokból származó tejszirtvizsgálatok tekintetében az összes szállított tejből összeöntés után jól felkavart állapotban vétezzék a minta és az esetben is, ha így a tejszirt tartalma a megállapított minimális zsirtartalom alatt maradna, úgy a helyszínen a tehénészetben állapítsák meg fejési próbával, hogy a tejszirt gazda részéről történt-e vétkes cselekmény, vagy súlyosabb mulasztás.

3. Abban az időben, mikor bizonyíthatóan nagyobb számú friss fejőstehén van az istállóban, az eljárás során ez mint olyan körülmény vétezzék figyelembe, amely a tejszirt tartalmát természetesen csökkenti.

4. A tejszirtvizsgáló gazdák teljes felelősségükért bizonyítékul megengedhetőnek tartanom azt, hogy a takarmányozás tekintetében a földművelésügyi minisztérium bizonyos kikötéseket tesse.

Tarthatatlan állapot azonban az, hogy tisztá lekiismeretű, büntetlen előéletű gazdák, akik a legnagyobb gondossággal kezelik tehénészetüket, minduntalan megburokoltatásnak legyennek kitéve és a vegyvizsgáló közegek felületen és egyoldalú, külön-képpen össze nem kavart tejből vett mintája alapján vonassanak büntetés alá, megjegyezve még azt is, hogy másodszori büntetés esetén már nem pénz-büntetésnek, hanem elzárásnak van helye.

A ma érvényben lévő eljárás mellett arra lesznek kényszerítve a gazdák, hogy a tejnyagkereskedőnek ne teljes tejet, vagy teljes tejet ugyan, de „lefölözött tejet” név alatt adjanak el, hogy a folytonos vegyvizsgálás és súlyos következmények alól mentesüljenek. Természetesen azonban, hogy a kockázat átvállalása miatt ennek ismét a tejtermelő gazdák adják meg az árát, mert a tejnyagkereskedő, bár a gazda mellékezen kötelezi magát a tejszirtvizsgáló állapotban való szállítására, a tejszirt vizsgálat kockázatát átvállalása miatt kisebb árat fog fizetni.

Azt hiszem, hogy a mai rendkívül súlyos és a gazdák létalapját veszélyeztető válságos időben a földművelésügyi minisztérium meg fogja találni annak a módját, hogy a gazdák teljesen ártatlanul ne burcoltassanak meg és hogy egész idejüket és energiájukat gazdaságuk vezetésére koncentrálhassák.

Kerendi Károly dr.

Battaglia delle patate.

(A burgonyaháború.)

A nagy világháború után a magyar burgonyatermelés is elindította előőrseit a külföldi piacokra s ahol úgy gondolta, hogy eredményesen veheti fel a küzdelmet, oda nagyobb csapatok szállítványokkal igyekezett benyomni, hogy piacot hódítson magának. Ausztriában főleg ipari burgonyákkal ért el sikereket, míg lassan-lassan Jugoszláviában, Görögországban és végül Olaszországban étkészési áruval tudott magának teret hódítani. De mert a harcok indított anyag nem volt kizárólag a „tauglieh ohne Gebrechen” sorkatonaságból összeállítva, hanem mindenféle gyengébb, silány pórtartalékkal és félrokkantakkal átitatva, ezért a többi konkurrens országok elsöndűtött egyöntetű sorkatonasága gyorsan visszacsorította a mi burgonyahaderőnköt a legtöbb elfoglalt pozícióból.

A múlt évi silány szállítások következtében az olaszok teljesen elzárkóztak a magyar burgonya elől s a magyar kormányknak kellett közbenjárnia, hogy az olasz határokat ismét megnyissák burgonyánk előtt.

A Rómában folytatott kormánytárgyalások vezetésével Nickl Alfréd külügyminiszeri tanácsos és a tárgyalásokon a földművelésügyi minisztérium képviselőivel e sorok írója bízott meg. Tekintettel arra, hogy az olaszországi utamon nemcsak a római hivatalos körökkel, hanem az olasz gazdasági és kereskedelmi

Olcsó a buza olcsón kell csávázni!

Legolcsóbb a PORZOL porpác!

A gálénál is olcsóbb!

Holdankint 10 kilóval kevesebb vetőmag kell, ez pedig legalább

KÉT PENGŐ megtakarítást jelent.

Egy holdra csak kb. EGY PENGŐ értékű PORZOL kell.

Ezért

Ingyen pácol „PORZOL”-al

CHINOIN

UJPEST

szervekkel is beható tárgyalásokat folytattam a burgyonyügyben s így teljes betekintést nyertem annak egész anyagába, azért kötelességemnek tartom, hogy a gazdaságosságot a most meginduló burgyonyakivitelünk alkalmával egyes körülményekre figyelmeztessek.

A kivételnek a burgyonya árszökkenésére való befolyását talán még egy évben sem lehetett olyan mértékben érezni, mint a mostani hetekben. Mátérházánál 1-2-3 P-i kínáltak csak a gazdáknak a burgyonyáért, éppen arra való tekintettel, hogy a kereskedelem nem bizott a római tárgyalások eredményességében. Hála Istennek, fáradozásainkat siker koronázta s a gazdaközönség, a kereslet rövidesen bekövetkező megélénkülésével, kedvezően fogja érezni az árak javulását.

Ha a gazdaságszolgálatot az akarja — és saját jól felfogott érdekében erre kell törekednie —, hogy a tárgyalásaink eredménye folytán megnyílt olasz piacot burgyonyánk számára meg is tartsuk s hogy ilyen árhullámzásoknak a burgyonya kitéve ne legyen, akkor teljes erejével, hazafis meggyőződésével arra kell törekednie, hogy a külföldre, főleg Olaszországba induló burgyonyaszállítmányok minden tekintetben és teljesen kifogástalanok legyenek.

Mindent el kell követnünk, hogy az olasz fogyasztók megkedveljék, megszeressék burgyonyánkat a minden más burgyonya felett előnyben részesítsék azt. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha az ő általunk kedvelt fajtákat szállítjuk és azokat olyan tiszta formában és jó minőségben adjuk nekik, hogy örömeik legyen minden vagon kibontásakor és ne átkozzák meg azokat, akik azt a vagonhoz zárták juttatták.

Minden magyar gazda szemé előtt az lebegjen, hogy az a burgyonya, amit a kereskedőnek eladott a magyar névnek, a magyar hazának van hivatalos becsületét és tisztességét szerezni a külföldi piacokon. Legyen minden magyar gazda hivatalos óra a magyar termények becsületének a külföld előtt s ha egyes kereskedők tág lelkiismeretükkel olyan árakat akarnának megvenni és külföldre vinni, amelyik nem szerez jó hírt a magyar névnek, úgy a gazda legyen az, aki őt erre figyelmeztesse és annak a szállítást tagadja meg. Hiszen elsősorban a gazdák érdekében áll az, hogy külföldön ne rontsák le a magyar föld terményeinek a hitelét a rossz szállításokkal. Tudom, hogy nehéz helyzetben van ma a gazda, de ennek ellenére a külföldi piacok megtartása miatt mégis kell anyai belátással lennie, hogy eladott terményének a sorsát ne csak addig tartsa szem előtt, amíg azt a kereskedő tőle átveszi, hanem tekintse azt az árát magának, a magyar becsület képviselőjének egészen addig, amíg az a külföldi fogyasztóhoz jut. Mert az a külföldi kereskedő talán csak a magyar kereskedőt fogja szidni, de a külföldi fogyasztók és a hivatalos körök véleménye tovább megy és a rossz szállításokból az egész magyar gazdaságszolgálatról, a magyar nemzet összességéről, a magyar névről fog magának rossz véleményt alkotni.

Tekintettel arra, hogy a magyar burgyonakereskedelemben csak igen elenyésző százaléka rendelkezik azokkal a szakismeretekkel, amelyek a burgyonafajták, a betegségek, a szállítási szokványok kifogástalan elbírálására képesítik őket, éppen azért a magyar gazdaságszolgálat fokozottabb mértékben hárul az ellenőrzés kötelessége olyan irányban, hogy a külföldre menő áru elsőrendű minőségű, megfelelő fajtájú, egészséges és teljesen egyöntetű legyen. Nem is kellene szóba állania a gazdáknak olyan kereskedőkkel, akiknek a jó- vagy rosszhiszemű tájékozatlansága olyan nagyfokú, hogy a legkisebb biztositókat sem nyújthatja arra, hogy megfelelő és kifogástalan árú szállíthasson. Csináljon minden gazda becsületbeli kérdést abból, hogy az általa eladott burgyonyában semmiféle kifogást sem találhat a külföldi fogyasztó — nem az átvevő

tudatlan és esetleg lelkiismeretlen kereskedő —, mert annak minden egyes gumója elsőrendű áru.

Pirulnom kellett, amidőn az olasz kereskedők kifogásait hallottam, szegyenkeztem a mi konzulátusaink és az olasz kamarák panaszai hallatára, de valóságos fájdalommal érintett, amidőn az olasz hadsereg és haditengerészet gazdasági vezetőinek a lesújtó kritikáját hallgattam végig a magyar burgyonyáról. Trieszt, Bologna, Firenze, Róma, Spezia, Genova, Miláno, Verona valósággal vesszőfutást jelentett számomra és a magyar burgyonatermelésre.

Szent fogadalmat tettem, hogy a magyar burgyonya jó hírnevének a külföldön történő helyreállítására és megőrzésére a magam részéről minden lehetőt el fogok követni, szóval, irással és főleg tettekkel. Azért kérve kérem a magyar gazdaságszolgálatot, legyen hathatós segítő társa ennek a törekvésnek és szívesen segítse meg az elmondottakat. Bizonyos erkölcsi biztosítékot is kellett nyújtanom a magyar kormány nevében a tárgyalásokon, hogy minden eszközzel azon leszünk, hogy a szállítmányokat ne csak növényegészségügyi, hanem kereskedelmi minőségi szempontból is ellenőriztessük, részben a berakó, részben a kilépő határállomásokon.

Az olasz piac főleg a homokon termelt (nem fekete agyagos vagy tözeges talajú) burgyonyát s ezek közül elsősorban az *Ellé* és a hozzá hasonló lapított hosszúkás külsejű gumókkal bíró fajtákat kedveli. Ilyenek a hópehely, Up to date, Heimat Alma Juliniére stb., de szívesen használja a Deodora, Weisse Riesen, Jubel, Ragis, Industrie Edeltraut; a Prof. Wohltmann stb. fajtákat is. Egyetlen fajta ellen tiltakozik és értékesíthetetlennek minősíti a Krüger. Ezt viszont a Görög és Jugoszláv piac fogadja szívesen. Kevert fajtájú szállítmányokat sehol sem fogadnak el. A szállítást az olaszok zsákokban óhajtanák, de ömlesztett állapotban is elfogadják. Biztos sikerünk lenne az egész burgyonakereskedés terén, ha a külföldre menő burgyonyánkat mosott állapothoz tudnánk szállítani. Ezt én olyan előnynek tartom a verseny szempontjából, ami a legkomolyabb megfontolás tárgyát kell hogy alkossa. Természetesen a vagonokba csak a mosás után jól kiszikkadt (nem nedves) burgyonyát szabad berakni. Tekintettel arra, hogy a téli szállítások alkalmával a fagy miatt a mosás és szárítás egyáltalán nem, vagy csak különleges berendezések útján eszközölhető, azért a külföldi eladásra szánt átválogatott egész burgyonamennyiségnek a mosásáról a tél beállta előtt kellene gondoskodnunk. Rothadt, rágott, sérült, vágott, napon megszáradt, vagy a gumó hóját valami módon eltorzító bajban szenvedő gumókat nem szabad a szállítmánynak tartalmaznia. Hasonlóképpen vigyáznunk kell arra, hogy szállítmányban ne legyenek a gumó husát rontó rozsdá- (vas), vagy fekete foltok.

Földtől, sártól, szalmától s más idegen szeméttől lehetőleg teljesen mentesnek kell lenni a külföldre szánt árunak. Ha esős időben kell szállítanunk, akkor feszítsünk ki ponyvákat a prizmák és a vagonok nyílásai felé, a szekereteket pedig takarjuk le szalmával, vagy ponyvával, esetleg üres zsákokkal. Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy a vagonokba csak teljesen száraz gumók kerüljenek.

Ha ömlesztett állapotban kerül a vagonba a burgyonya, még akkor is szállítsuk zsákokban a prizmáktól a vasútra s zsákokból öntsük a vagonba; ne pedig a szekeret ledöntve a földről, vagy a szekérről dobáljuk villával, vagy lapáttal a vasúti kocsikba. Ne tapossuk csizmás lábbal a burgyonyát, hanem a vagonban fektessünk két szál deszkát, amelyeken a munkások be- és kijáratnak anélkül, hogy a burgyonyát összetipornák s azon sérüléseket okoznának. Egyáltalán ne úgy bánjunk a külföldre menő áruval, mintha az sertéstakarmány, vagy gyári anyag lenne, hanem úgy, mint a legfinomabb almával, gyümölcssel, vagy tojással. Amíg ezt a tudatot a bérésre és a munkásrétegekbe bele nem tudjuk vinni,

addig a külföldi szállítások mindig ki lesznek téve kifogásolásoknak.

Külföldre csak kézzel válogatott árunak szabadna kimennie, természetesen az előzetes rostálás nagyban csökkentheti a kézzel való válogatás költségeit. Jó tyuktojásnyinál kisebb (7 dekanál könnyebb) gumóknak nem szabad a szállítmányban lenni. Felfelé a nagyságban nincsen határ szabva.

Minden Olaszországba menő burgyonyaszállítmánynak, származási és növényegészségügyi bizonyítvánnyal kell ellátva lennie. E két bizonyítvány egy úrlapon van s a származási részét a községi előjáróság tölti ki és látja el a község pecsétjével, feltüntetve benne a termelő nevét. Az egészségügyi részt a növénykórtani állomás szakközegei töltik ki. A kilépő határállomásokon állandó kirendeltségek fognak vizsgálatot teljesíteni. Az olasz szállítmányok vagonjai berakás előtt fertőtlenítenedők s ez a körülmény a vasút által a kocsikon bárcázandó. A fertőtlenítést a felek is végezhetik a vasút ellenőrzése mellett, még pedig úgy, hogy a vagonokat forró 2%-os szódás vízzel kisuroltatják.

A fuvarlevélen feltüntetendő a szállítandó burgyonya fajtájának a megjelölése és az a körülmény, hogy az áru étkezési vagy vetési célra hivatott. Magától értetődik, hogy a fuvarlevélen megadott fajtának a berakott anyaggal azonosnak kell lennie. Ennél a pontnál minden gazda a maga érdekében cselekszik, amidőn a kereskedő által kiállított fuvarlevél ide vonatkozó adatait a feladás alkalmával ellenőrzi s minden visszaélést megakadályoz.

A szállítmányokat kereskedelmi minőség szempontjából is ellenőrizni fogják s a nem megfelelőket a határon nem engedik át. Reméljük, hogy ilyen esetek nem fognak előfordulni, hanem minden szállítmányunk jóval felette fog állani a minimális kívánalmaknak s tényleg jó hírnevet fog szerezni a magyar burgyonyának az olasz piacokon.

Mindezzel azonban még mindig csak azt értjük el, hogy a nyugati államok árúival minőségileg tudják megállani a versenyt. A másik igen fontos tényező az ár kérdése. Egyforma kitűnő minőség mellett az az ország veri le a másikat, amelyik olcsóbban adhatja a terményeit. Ezt pedig azok az országok tehetik meg, amelyek ugyanazon a területlegesen ugyanazzal a termelési költséggel többet tudnak termelni, mint a többiek.

Mi kat. holdankint 40-50 q-s terméseket produkálunk, míg a többi nyugati államok ennek többnyire a kétszeresét. Kézzel fogható, hogy ha eredményesen akarunk hadakozni a külföldi piacokon, akkor nekünk is arra kell törekednünk minden erőnkkel, hogy kat. holdankint terméseinket minél magasabbra emeljük. Erről a kérdéssel a földművelésügyi minisztériumba egy tervezetet adtam be, amelynek részletei a „Köztelek“ március 14., április 14. és június 9. számaiban láttak napvilágot. Sajnos, eddig ebben az igen fontos kérdésben semmi választ sem nyert megszívlelendő beadványom. Beke László.

A mezőgazdasági kivitel emelkedése.

Az augusztus havában tartott minisztertanácsi ülések egyikén Wekerle Sándor pénzügyminiszter az Országos Statisztikai Hivatal felévi jelentésére hivatkozással örömmel jelentette be, hogy külkereskedelmi mérlegünk 1929 első felében jelentékenyen megjavult. A javulás mintegy 64 millió pengő. Az elmúlt év említett időszakában ugyanis több mint 200 millió volt a deficit, az idén ez leolvadt 146 millió pengőre. A miniszteri jelentés kiemelte egyúttal azt is, hogy a kedvező eredmény elsősorban a mezőgazdasági export fejlődésének köszönhető.

Az 64 millió pengős eredményben természetesen nem csupán a kivitel emelkedése részes, hanem a behozatal csökkenése is! A kiviteli többlet kerekén

MÉSZNITRÓGÉN 19-20% nitrogén- és kb. 60% mész tartalommal a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált nitrogénműtrágya.

MÉSZNITRÓGÉN

NITRÓGÉN MŰTRÁGYA ES VEGYIPAR R.-T. * Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!!
BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 1. SZÁM.

30 millió, amely számadat azért jelentős, mert az esztendő olyan időszakára esik, amikor a mezőgazdasági kivitel stagnálni szokott. Az őszi és téli időszakban indul meg nagyobb arányokban a termény-, élőállat-, bor-, baromfi stb. kivitel, így tehát az első félév eredményéből joggal vonhatjuk le azt a következtetést, hogy a folyó év végéig a mezőgazdaság még tetemesen fogja apasztani külkereskedelmi mérlegünk mostani jessztő passzivitását.

A mezőgazdasági kivitel emelkedését a magunk részéről nem csupán a világgiazi helyzet alakulásának tulajdonítjuk, de bizonyára annak is, hogy a folyó évtől kezdve az exportot országosan egy eleven szervezet irányítja. A „Köztelek” adott annak idején először hírt a Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet felállításáról, amelyet a földművelésügyi miniszter első sorban a mezőgazdasági kivitel előmozdítása céljából létesített. Az intézet nem kereskedelmi, hanem kizárólag tanácsadó szervezet, amely egyformán rendelkezésre áll a mezőgazdasági termelőknek és a kereskedőknek. Feladata egyúttal, hogy a kormánytól és más hatóságoktól megfelelő javaslatokat tegyen, különösen a kivittelt gátoló akadályok elhárítására.

Munkatársunknak alkalma nyílt a napokban hosszabb beszélgetést folytatni Staub Elemér h. államtitkárral az intézet ezidőszaki vezetőjével azokról az intézkedésekről és tervekről, amelyek remélhetően lendületet fognak adni a mezőgazdasági kivitelnek. A legközelebbi feladat lesz a gabonakivitel lebonyolítása. A gabonakivitelnek egyik legnagyobb akadályja volt a közelmúltban a magyar buza minősége ellen megindult rágalomhadjárat. Az intézet éppen ezért több mint száz buzafel-séget gyűjtött össze és azt megvizsgáltatta a Gabona- és Lisztiskérleti Állomással. Ezek a vizsgálatok rövidesen befejeződnek, de már az eddigi eredmények is azt mutatják, hogy a magyar buza minőség dolgában felveszi a versenyt a külföld agyonreklamozott legkiválóbb buza-fel-ségével. A megvizsgált buzákból az exportintézet kellő mennyiséget rendelkezésre boesát Európa legkiválóbb gabonakereskedőinek és malmainak, hogy hasonló kísérletekkel, őrlési, sütési próbákkal stb. szinten meggyőződhessek főleg az idej gabonatermés kiváló minőségéről.

A Terményforgalmi Intézet a burgonyatermelőket és kereskedőket közös szervezetbe hozta össze és legutóbb a külföldi piacokon szerzett kereskedelmi összeköttetések felhasználásával szándékozik a kivittelt fejleszteni. Megtörténtek az intézkedések a nagyon is megcsökkent sertésszirkivitel fellesztése és fokozása érdekében is. Az őszi tolyamán előreláthatóan törvényes intézkedésekkel állapítják meg a világpiacokon ma is verhetetlen magyar sertésszirkivitelét, hogy ez azokon a helyeken, ahol a zsir minőségét is számításba veszik, megtartsa, sőt javítsa a pozícióját.

A gyümölcs-, zöldség- és főzelékkivitel — leszámítva egyes zökkenőket — jóval kedvezőbben folyik, mint tavaly. Itt még a legnagyobb akadály ma is a termelőink szervezatlensége s a piaci ismeretek hiánya. Ahol a termelők nem tudják, vagy nem akarják megtanulni az igényesebb külföldi piacoknak és a vasúti kocsik gazdaságosabb kihasználásának megfelelő csomagolási módokat, ott ne is számítsanak arra, hogy kivitel útján érik el terményeik árának emelkedését. Az intézet a földművelésügyi minisztérium messzemenő támogatásával minden lehető megtesz, hogy a termelők javára változtasson a helyzeten, de a helyzet csak nebezen akar javulni. Az eddigi exporteredmények mindazonáltal a multhoz képest kielégítőek.

Az élőállat — főleg szarvasmarha-, baromfi- stb. kivittel többé-kevésbé szervezett, de e téren nagyobb lendületet csak az állandóan folyó hivatalos külkereskedelmi tárgyalások sikeres befejezésétől várhatunk.

Ha a pénzügyminiszter a mezőgazdasági kivitel fejlődését az ország általános gazdasági szempontjából nagy eredménynek tekinti — fejezte be információját Staub Elemér —, az csak annak a bizonyítéka, hogy a Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet létesítésére igenis szükség volt és ez az intézet a rendelkezésre boesított kis anyagi eszközökkel is tudott eredményeket elérni. Ha majd az idej esztendő mérlegét lezárjuk, az elért eredmények talán az első félévinél is szembetűnőbbek lesznek. A magam részéről legnagyobb eredménynek tartom azt, hogy a vezetésem alatt álló intézménynek szívós, kitartó munkájával lassankint sikerül a mezőgazdasági termelőket és a kereskedőket a közös nagy cél: az értékesítési viszonyok javítása érdekében egyetértő munkára összehozni.

Cs. Ö.

A tolnatamási tájfajta lótenyésztő egyesület lókiállítására Regölyben.

A külföldi vonatkozásban is neves tolnatamási tájfajta lótenyésztő egyesület e hó 8-án Regölyben díjazással egybekötött kiállítást rendezett. Ez a tájfajta ma már külföldön is előnyösen ismeretes, éppen az elmúlt hetekben a svájci Thunban, az ottani katonai remonda telop parancsnoka, Zigler ezredes is elismeréssel beszélt róla az ott járt magyar gazdák előtt. Azonkívül az egy héttel ezelőtt Salzburgban megtartott első bajor- és tiroli lókiállításon a két évvel ezelőtt hazánkban Szakályban járt tiroli gazdák is összehasonlításokat tettek, elismeréssel emlékeztek meg e kiváló fajtaról.

A regölyi díjazásos lókiállítás iránt a tenyésztők és gazdák igen nagy érdeklődést tanúsítottak. A kiállítás védnökségét Mayer János földművelésügyi miniszter, Plósz Béla dr. h. államtitkár, a minisztérium lótenyésztési főosztályának vezetője, aki egyúttal a miniszter is képviselte a kiállításon, Jankó Ágoston főispán, Szévald Oszkár alispán vállalták. A kiállításon azonkívül részt vett az OMGE képviselőiben Mutschbacher Emil dr. ügyvezető igazgató, Hanák Sebestyén és Kórossy ezredes, Oderszky Viktor, Reiter József, Dóry László vármegyei lótenyésztési bizottsági elnök, Dóry Hugó, Jeszenszky Andor báró, Meháért Ernő és Aladár, Bernáth Béla földbirtokosok, Nagy János felsőházi tag, Dencz Ákos országgyűlési képviselő, Kukuljevič József dr. gazd. akad. r. tanár, Illy György dr. állategészségügyi tanácsos, Molnár Pal kamarai, Jahn Sándor gazdasági egyesületi titkár, Reich Zoltán főszolgabíró, Szabó Elemér szolgabíró, Práf István gazd. felügyelő, a környékbeli községek jegyzői, bírái és nagyszámú érdeklődő gazdák tömegével.

A központi, a honvéd és tüzérségi lovatató-bizottságok részéről megjelent még Huber Ferenc őrnagy, Halassy Károly dr. főorvostanár, Hrabát Sándor dr., Bénérd Artur dr. főállatorvos, Rozma Gyula dr. főállatorvos, akik a kincstár számára kancákat vásároltak. A kiállításra 170 darab lovat hajtottak fel. A kiállított anyagot 5 csoportba osztották, amelyet három bírálóbizottság bírált.

A bíráló befeljeztével nedelici Horváth Jenő ezredes, a tájfajta tenyésztő egyesület elnöke üdvözölte Plósz Béla dr. h. államtitkárt, köszönetet mondva azért a nagy támogatásért, jóindulattal, amelyet az egyesület iránt tanusit és amellyel annak működését elősegíti. Plósz Béla dr. h. államtitkár az üdvözlésre válaszul kijelentette, hogy a tolnatamási egyesület működése örömmel tölti el, mert különösen a legutóbbi időben olyan hatalmas fel-lendülést mutatott, hogy a külföldi figyelmé is ráirányult. Ez a fejlődés legnagyobb öröme Horváth Jenő ezredes érdeme, aki beoltotta a konzervatív polgárokba a nemes ló iránti szeretetet, felkeltette bennük a lótenyésztés iránti érdeket és olyan lovas nemzedéket nevelt, amelyre büszke lehet az ország.

Kérte, hogy továbbra is ezzel az odaadással szolgálja ezt a nemes tenyésztési ágat. Örömmel állapította meg, hogy a fejlődés igen nagy, az állomány ma már kiegyenlített, nemes, erős csontú, acélos izmu, hogy a jó kancák után jobbnál-jobb csikók esznek. Szerinte ezt az állományt a megfelelő ésszerű takarmányozás, a nevelés, az állatok iránti szeretet eredményezte, amit abból is lát, hogy a jó kancák és csikók a tulajdonosok még a kínált magas áron sem akarják eladni. Hogy az anyag milyen kiváló, legjobban bizonyítja az a tény, hogy az állam is szívesen vásárol ebből az anyagból, amint az a jelen esetben is megtörtént. Az államtitkár beszédét általános helyeslés kísérte.

A kiállítás céljaira a földművelésügyi, a honvédelmi miniszter, a mezőgazdasági kamara, a gazdasági egyesület, Dóry László és Strasser Vilmos földbirtokosok adtak igen értékes díjakat, azonkívül igen sok oklevél és érem került kiosztásra. A díjazás eredménye a következő:

I. csoport, törzskönyvelt kancák csikóval. I. díj: Kiss Elek, Regöly, 150 ponttal, II. díj: Kiss József, Szakály, 139 ponttal.

II. csoport, mult évről meddő maradt kancák. I. díj: Antal Péter, Regöly, 142 ponttal, II. díj: Antal Péter, Regöly, 127 ponttal.

III. csoport, 3 éves kancacsikók. I. díj: Hanák Mihály, Regöly, 91 ponttal, II. díj: Szabó Antal, Pincehely, 89 ponttal.

IV. csoport, 2 éves csikók. I. díj: Szabó Pál, Regöly, 90 ponttal, II. díj: Kántor István, Tamási, 90 ponttal.

V. csoport, 1 éves kancacsikók: I. díj: Kiss Elek, Regöly, 130 ponttal, II. díj: Bakossy Jenő, Gyulai, 116 ponttal.

Kocsiversenyben: I. díj: Hanák Mihály, Regöly, II. díj: Antal Péter Regöly.

Síkverseny: I. díj: Cs. Kovács Péter lován Szöke Gyula, II. díj: Horváth Ferenc.

Lovasmutatványok bemutatása és kocsitáverseny szerepelt a díjazás után még a programmon. A kiállítás és lódíjazás nagy sikere Horváth ezredesnek Molnár János regölyi jegyző érdeme.

VEGYESEK.

Lisztvámemelés és gabonamonopólium terve Ausztriában.

Közismertek azok a törekvések, amelyekkel a szomszédos ipari államok az „önellátás” elvének hangoztatása mellett terményszükségletüket a hazai föld terméséből kívánják fedezni. Ezeknek a törekvéseknek figyelmet érdemlő sikereit lapunk folyó évi február 7-i számában már bennünket igen közelről érintő sakkhúzással adtunk számot. A nagy állami támogatás révén Ausztria el tudta érni azt, hogy buzaszükségletének 60% -át, rozsszükségletének legnagyobb részét, zabszükségletét pedig teljes mértékben tudja fedezni beiföldi termeléséből. Az osztrák agráriusok azonban mindezekkel nem elégszenek meg hatalmuk tudatában olyan politikai nyomást gyakorolnak a kormányra, hogy az kénytelen újabb követeléseiket is honorálni.

Már ennek az évről a tavaszán erőteljes támadások hangzottak el az osztrák gazdák részéről, amelyek az osztrák gabonatermelés és malomipar hatóság megvédését követelték a külföldről beözönlő liszt és gabona ellen. A támadások éle főként Magyarországra ellen irányult, annál is inkább, mert Ausztria gabonaszükségletének mintegy 1/3-át, lisztzükségletének pedig majdnem a felét Magyarországról szállította. Ugy látszik, az erőteljes támadásoknak meg volt a hatása, amint az Födermayer osztrák földművelésügyi miniszter nem régg tett nyilatkozatából kitérünk. A miniszter ugyanis bejelentette, hogy a kormány a közeli hetekben javaslatot terjeszt elő a lisztadó bevezetésére és a gabonamonopólium szervezésére vonatkozóan.

KÜHNE - DR. GRÓF-féle gyorscsávázógéphez
speciális csávázószer
HIGOSAN II.
 magas higanytartalmu csávázószer, dr. Gróf Béla gazd. akad. tanár előírása szerint.
 GYÁRTJA:
CHINOIN - UJPEST.

A listádó a tervek szerint már ősszel életbelépne és egyformán sújtaná a külföldi és a belföldi lisztet.

Messzemenő reformot jelent a gabonamonopólium bevezetése is, az osztrák földművelésügyi miniszter nyilatkozata szerint a monopólium egyelőre csak búzára, rozsrára, búzalisztra és rozslisztra terjedne ki.

A fent ismertetett gabonamonopólium tervét az osztrák agráriusok készítették. A javaslat előre láthatóan a nemzetgyűlés ősi ülészakájának elején tárgyalás alá kerül.

A svájci bikák megérkezése és megtekintése.

Lapunk legutóbbi számában beszámoltunk arról, hogy a Békessy Jenő miniszteri tanácsos vezetésével kint járt bizottság magyarországi tenyésztők és községek részére összesen 61 darab értékes tenyészbikát vásárolt Svájcban.

Pótlóan bemutatjuk a 148. sz. képen K. Haueter ismert nevű svájci tenyésztő legmagasabb pontszámú első helyen díjazott kétéves bikáját, amelyről Kowkoly Thege Sándor dr. a legutóbbi számunkban közölt beszámoló cikkében megemlékezett.

Házasságok. Wallerstaini Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár és felesége, Faragó Irma leánya, Masi és Krassószékási Siegescu József dr. pápai prelátnak, m. kir. udvari tanácsos és felesége, Moosary Viola fia Krassószékási Siegescu Miklós dr. miniszteri engedélyt kaptak a budapesti egyetemi templomban.

Sörárpa kiállítás és vásár Sopronban. A Sopron-megyei Gazdasági Egyesület szeptember 3-án tartotta az évi sörárpa kiállítását Sopronban.

148. sz. kép. A thuni bikavásáron első helyen legmagasabb pontszámmal díjazott kétéves bika, amelyet az új szimmentáli típus legmegfelelőbb képviselőjének minősítettek.

is lehetőleg támogatni fogja a Sopron-megyei Gazdasági Egyesület által évente rendezendő kiállítással kapcsolatos vásárokat, hogy az országos méretűvé és jellegűvé fejlődhessen.

Saazi komlópiaci hírek. Schwarzkopf saazi komlóbizományos jelentése szerint Saaz vidékén a komlót nagyrészt már leszedték és az idei termés általában nagyon jó minőségű.

Tanulmányi kirándulás. A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület augusztus hó 26, 27, 28-án a kaposvári kiállítás, az Esterházy hercegi uradalom, a kaposvári Mezőgazdasági és Ipari R. T. által bérlettel kaposfüredi és répási, a Piarista-rend orci és tiszari gazdasági, a somodori halgazdaság, a kaposvári cukorgyár, a Badacsonyi vidéki állami és magán-szőlészeti tanulmányozása céljából kirándulást rendezett.

Állatdíjazások. A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági bizottsággal és a m. kir. gazdasági felügyelőséggel karöltve a monori járásban Pülsen szeptember hó 15-én szarvasmarha-, ló-, juh-, sertés-, baromfi kiállítást, gépbemutatót, ipari és mezőgazdasági termelési versenyt, szeptember hó 29-én pedig a biái járásban, Tinnyén szarvasmarhakiállítást és bikavásárt rendez.

Helyreigazítás. A folyó évi 71. számunkban Győrffy József tollából közölt „A buza nitrogénműtrágyázása” című cikkbe téves szöveg következett — sajnos — több értelemszerű hiba csúszott be, amelyet sietünk helyreigazítani.

Esti kereskedelmi szaktanfolyam. A Baross-Szövetségnek a kultuszminisztérium felügyelete alatt álló esti kereskedelmi szaktanfolyamára a beiratkozások szeptember 16-25-ig tartanak, este 6 és 7 óra között, Budapest, VII., Dohány-utca 32. sz. alatti polgári iskolában.

IDŐJÁRÁS.

Rovatvezető: Sávoly Ferenc dr.

1929. augusztus.

Országos tekintetből az elmúlt augusztus időjárása nagyon különböző megítélés alá esik. Amilyen egyforma volt az egész országban a hőség, olyan nagy volt a különbség tájak szerint az esőnél.

Sajnátságos, hogy miként ismételt meg önmagát az ideai év időjárása. Miként az emberemlékezet óta is legnagyobb hideget a tél utolsó hónapja, a február hozta, úgy az ugyan-csak rendkívüli hőséget is a nyár utolsó hónapja szolgáltatta.

Az a látszat, mintha az évszakok egyenletesen eltolódtak volna. Ha ez továbbra is így marad, akkor az ideai ősznek igen hosszúnak és enyhének kell lennie.

Augusztus hőmérséklete általában és különösen is jóval felülmutatja júliust. Akármelyik vidékét tekintjük is az országnak, 15-17. napján a hónapnak a hőmérséklet 30 C fok fölé emelkedett és pedig koronként és helyenként igen tetemesen. Ez elért legnagyobb hőség a szélső nyugaton 33-34 fok, kelet felé emelkedett, az ország centrumában már 36-37, kivételesen (Kecskemét aug. 17-én) 38 fok, a Tiszántul ismét 37-35 C fokra apadt. Különösen nagy volt a hőség augusztus középső harmadában, amikor kivételesen

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, V., gróf Tisza István-utca 2., félemelet Telefon: Aut. 822-36 Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR Táviratcím: Nemesmag Eredeti nemesített Székács-féle fagyálló őszi árpa, Székács-féle buza, Fleischmann-féle sziki buza- és Fleischmann-féle rozsvetőmagvakra előjegyzéseket elfogadunk. A szállításokat az előjegyzések sorrendjében eszközöljük. Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük!

is alig akad 30 foknál aluli nap. S mivel ezt a kivételesen forró és hosszú szakaszt éppen csak 13-án szakította meg egy vidékenként bár igen eltérő mennyiségű, de országos terjedelmű zápor, máskülönben pedig ez a forró 10 nap esőtlen volt, azért alighanem ekkor dönt el a tengeri, burgonya, rétek, legelők stb. sorsa is. Szent István napjával hirtelen hűvöse fordult az idő, 23-án már csak ritka helyen érte el a déli felmelegedés a 20 fokot. Am a lehülés csak átmeneti volt, a hónap utolsó három napján megint 30 fok fölélt állott a hőmérő.

Az esők ezuttal a keleti fél országnak kedveztek jobban, nyugaton igen nagy az esőhiány, kivált a Balaton körül már súlyosan aszályos. A dunántúli gabonatermesztésre tehát jóval szerényebb sikerű őszi termés fog következni s nem lehetetlen, hogy az aszályos forrásnyomában kritikus takarmányozási viszonyok fognak fellépni télen. Viszont a gyenge gabonatermesztés Alföldön az augusztusi bővőből eső az őszben betakaruló termést jótékonyan befolyásolta. Országos méretekben is jó esőt hozott augusztus 6., 13. és 20-a, 19-e a Dunántulnak, 7., 21., 23., 25-e pedig az Alföldnek kedvezett jobban. A különbség szembeötlő és alább számolunk be róla részletesen:

I. Dunántúli dombos vidék:

Csapadék	Elterjedés a normális mennyiségtől
Baranya	31 mm - 52%
Fejér	26 " - 55%
Győr, Moson	35 " - 47%
Komárom, Esztergom	33 " - 42%
Somogy	18 " - 73%
Sopron	36 " - 53%
Tolna	22 " - 65%
Vas	45 " - 49%
Veszprém	15 " - 78%
Zala	31 " - 61%

II. Északi dombos vidék:

Abauj-Torna	45 mm - 25%
Borsod, Gömör	54 " - 8%
Heves	58 " - 2%
Nógrád, Hont	49 " - 4%
Zemplén	65 " - 1%

III. Alföld:

Bács	56 mm - 37%
Békés	53 " + 2%
Bihar	79 " + 36%
Csanád, Arad, Torontál	64 " + 28%
Csongrád	65 " + 25%
Hajdu	63 " + 19%
Szolnok	60 " + 22%
Pest	48 " + 11%
Szabolcs, Ung	74 " + 19%
Szatmár, Ugocsa, Bereg	71 " + 1%

+ = többlet, - = hiány.

Ha jó esőt, ponyvát, manillát, raffiát, szőlőkötőszalagot látakartó óhaját vásárolni, kérjen ajánlatot a 48 év óta legmegbízhatóbbnak elismert Fischer J. R.-T. zsák- és ponyvagyártól, Budapest, V., Nádor-u 31/33. Ponyvakölcsönzős.

NYILTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 P). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet

Szőlőmust besűrítését

jutányos feltételek mellett elvállalja az OCEAN Magyar Konzervgyár és Kereskedelmi Rt., Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 3. 6367.

WEISS MANFRED AGÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

Ujdonság!

„GLOBUS“

szabadalmazott műtrágyázó egyesítő merítőkanales AGRARDRILL vetőgéppel.

MIDDLE WHITE YORKSHIREI

nyolc vemhes kocából és egy tenyészkocából álló tenyésztőrzés, mindannyi importált szulók iradéka, felosztott gazdaságból, fizetési kedvezmények mellett is, eladó. Megtekinthetők Szolanovszkyé telepen, Budapest, Fővény-utca 6.

Megjelent!

Gyümölcstermesztés és értékesítés

A m. kir. földművelésügyi minisztérium megbízásából írta:

Mahács Mátyás

kert. tanintézeti tanár.

Tartalmának főbb fejezetei: A gyümölcsfa teste. A gyümölcsfák fejlődésének feltételei. A gyümölcsös talaja. Gyümölcsfák és gyümölcsbűnök szaporítása. Faiskola. A gyümölcsfák ültetése. A gyümölcsfák metszése. A gyümölcsfák részletes árgyálása. A bogrós gyümölcsök. Védekezés az élőköröskék ellen. A gyümölcsfák gombakártevői. A gyümölcsfák főbb állati ellenségei. Elemi kárók. Gyümölcstermesztés. A 416 oldalra terjedő, 251 ábrával díszített vasos kötet ára 25 pengő.

„Patria“ R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Bérlevél

ára darabonként 5 fill. — 100 drb. 4.80 Pengő

Elbocsájtó bizonyítvány

ára darabonként 4 fillér

Szegődségi főkönyv

a bérlevél rovataival, félvaszonkötésben:

50 lapos	5.50 pengő,
100 " "	7.50 " "
200 " "	11 " "
300 " "	14 " "

Minden egyéb gazdasági nyomtatványból állandóan nagy készlet.

Arjegyüket kívánatra díjmentesen küldünk

„Patria“ Irod. Váll. és Nyomdai Részvénytársaság nyomtatványosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Uj szakkönyvek!

Írta	Arja
Ihrig Károly: A buza ára és az állam	1.50
Zimmermann: A lovaszcsérek loval	1.50
Meissner K.: Magyarországi lótenyésztés	1.50
Mahács Mátyás: Gyümölcs-termesztés és értékesítés 251 ábrával	25.00
Borátsky K.: Trak orok összehasonlító értékelése	4.00
Lohner G.: Gőzmozgatók szerkezeti kézikönyve	5.00
Csöbány-Vajda: Gardajelölés és nemzeti megjelölés	2.50
Gubányi Károly: Hírhon és a nagyvilágban, II. rész	8.00
Ejry L.: Termelési- és vegyipari alapismeretek	8.00
Rajczy G.: A tengeri gazdasági jelentőség és termelése	8.00
Csahai Kálmán: A kisgazda asztalvitele	8.00
Kádoss Gyula: Gazdasági Alaktan	8.00
Borátsky: Szervezés a növénykertben elemi- és	6.40
Heil Lajos: Mezőg. termelés, kivétel és értékelés	4.00
Ihrig Károly: Szőlőtermelés	4.00
Kotai Endre dr.: Gazdasági épületek tervezési	7.00
Poroszyk Béla dr.: Gazdasági jg.	9.00
K. Herdizka E.: Mal traktoraink s a gépészet	10.00
Bartholomisz-Gönczy: Gyak. jégkárbejelés	12.00
Wentz Vilmos: Okoskert növénytermelés	9.20
Valló Árpád: A méltányos és a közérdekelő 3. kiadás	8.00
Fent István: A méltányos és a közérdekelő 3. kiadás	8.00
Konkoly-Pöhl: Buzakörök és szőlőgyógyászat a gazdaságtól	7.00
Rothmeyer I.: A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban	7.00
Gárdonyi-Kovács: A gazdasági dolgok	8.00
Gyárfás József: A műtrágya és alkalmazása	8.00
Szálas-Winkler: Baromfi-tenyésztés 2. bővített kiadás	8.00
Vilix G.: A jégkárbejelés alapelvei	3.00
Manninger-Gönczy: Milyen buzát termeljünk	2.00
Dornar Béla: Rétek és legelők művelése, 2. kiadás	14.00
— Kereskedelmi tárgyak használat	14.00
— A soros és tenyésztés	18.00
Bittora M.: Áll. növénytermesztésben, 2. új kiadás	8.00
Wellmann G. dr.: A borjú felnevelése	4.00
Károly Rezső dr.: A kisgazda utai	5.00
Poroszyk: Csékek és gépmanipulációk	2.40
Székely László: Zöldáztatásanyagok konzerválása. (Silozs)	8.00
Szilassy-Gönczy: Szőlő- és szőlőgyógyászat	8.00
Fekete: Fajbaromfi-tenyésztés és betegségek	14.00
Prádererzyk Dező: A tojásfajtermelés	4.00
Meister Ferenc: Hasamol nató, lyukonyesztás	5.00
Székely László: A burgonya termesztése és nemestése	8.00
Vilix G.: A szőlőföldi kártevők gyökere	5.00
Bittora Mátyás: Bogrós gyümölcsök termesztése	6.00
Bittora Mátyás dr.: Műtrágyák és műtrágyázás	4.40
Székely László: A modern csikófaj	8.00
Gyárfás József: Műtrágyázás gyakorlati	8.00
Schandi I.: A juh és kecske tenyésztése	8.00
— A soros tenyésztés. 142 oldal	5.00
Kroyth I.: Az állattérkép nemese orvoslása	2.00
— A talajélet, javítása és trágyázása	20.00

„Patria“ r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

Hírek.

Az új zab értékesítése az idei kampányban 18 pengővel indult meg. A nagy kínálat és a mérsékelt vételkészség következtében 12.50 pengőig csökkent budapesti paritásában az ára, ami azt jelentette, hogy a gazda 9 pengőnél alig kapott többet a termelőhelyen a szokványminőségű jó zabért. Ilyen ár mellett 2-3 pengő fizetett rá a termelő, érthető tehát, hogy a kínálat egyik napról a másikra teljesen megszűnt. Mikor a kereskedők és exportőrök az árúkiadást hiányt észrevették, azonnal magasabb pénzájánlatot tettek és egy-két nap alatt 12.50 pengőre 13.75 pengőig emelkedett a szokványos ára.

A Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet kérelmére megalkult a burgonyaszindikátus, amely egy millió pengő tőkével rövidesen megindítja Olaszország felé a magyar burgonya kivitelét. Az olaszok a bevétel engedélyezése alkalmával új növényegészségügyi rendelkezéseket léptettek életbe és így az exportintézet az illetékes szervekkel minden egyes kocirakománv burgonyát, akár ömlesztve, akár zsákban kerül szállításra Olaszország felé megvizsgáltat. A szindikátus a MÁV igazgatóságánál, eljárás és három állomás, Budapest, Bacs és Nyiregyháza reexpedíciós kezvevényeit veszi igénybe.

A német gazdaságvétség szeptember elején a birodalmi pénzügyminiszterhez beadványt intézett, amelyben többek között a következőket közli:

A gabonapiac átalakulása és az értékesítés nehézsége a termelés rentabilitását veszélyezteti. A gazdasági nehézség kivétel kedvezőtlen anyagi helyzete miatt adófizetés kötelezettség nem teljesíthető. Különösen azoknak az adóemelésnek elfogadását kéri a termelők, amelyek az adóalanyok megfűggesztését alapulnak. Így kéri a gazdaságvétség és legutóbbi esztendő általános mezőgazdasági mérlege alapján a vagyonadó törlesztését, továbbá a jövedelemadó kiadás megszüntetését.

Ezt a beadványt a gazdaságvétség a birodalmi pénzügyminiszterhez intézte, de egy példányt a beadványok a földművelésügyi miniszternek is megküldte azszal, hogy miután a gazdák adókötelezettségei rövidesen esedékessé válnak, a kérelem mielőbbi érdemleges elintézésére számítanak.

A kanadai buzapool becslése szerint, amely jelentése 1500 helyi megbízott közlése alapján adja ki, a három hetes tartományban az idei buzatermés millió bushelben a következő lesz:

	1929. IX. 7. (1928. évi termés)
Buza	272 611
Zab	196 267
Árpa	74 112

Az egyes provinciákban a buzahozamot a következő mennyiségekben várják:

Saskatchewan	156 millió bushel
Manitoba	32 " "
Alberta	84 " "

Az idei lenmagtermést a tavalyi 36 millióval szemben 27 millió bushelre becsülik. A rozstermés hasonlóképpen csökkent, a tavalyi 146 millió bushel hozammal szemben Kanada ez évben 118 millió bushelre számít.

Az Egyesült Államok földművelésügyi minisztériuma figyelemztetés formájában tájékoztatja a gabonatermelő farmereket, hogy a téli buzatermesztés fokozását ajánlják meg, mert a jövő év folyamán nagyarányú gabonaeportra aligha számíthatnak. Valószínű, hogy a jövő év folyamán Oroszország is megkezdje az exportot és ezért a jó szüret inkább a helyi eladásokra vessék.

Termény- és takarmányfeltek.

Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1929 szeptember 9. Árak budapesti paritásban 100 kg-ként. Készárúteltek: Buza, 77 kg-os, üstvidéki 22.35—22.55, felsőtiszavidéki 21.95—22.15, fejtőmennyegy, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 21.80—22.00, 80 kg-os tiszavidéki 23.15—23.45, felsőtiszavidéki 22.45—22.65, fejtőmennyegy, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 22.30—22.50, rozs, pestvidéki 16.90—17.05, más származású 16.85—17.00, takarmányárpa, I. r. 16.25—17.25, takarmányárpa, középminőségű 15.75—16.25, sörárpa, felsőmagyarországi 21.00—21.50, sörárpa, egyéb 19.00—20.50, zab, I. r. 15.50—16.00, zab, középminőségű, 13.25—13.75, tengeri egyéb állomásokról 21.25—22.00, köles 13.50—14.00, káposztarepce 48.00—50.00, buzakorpa 12.00—12.25, lucerna 1929. évi 120.00—130.00 lőhere, nagy arankamentes 100.00—110.00, lőhere, nagy arankás 80.00—100.00. P. Határidőszületi zárárúteltek: Buza, októberre 23.01—23.02, márciusra 25.41—25.42, rozs, októberre 18.16—18.18, márciusra 20.36—20.38, tengeri júliusra 18.35—18.36 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonaszállítójának jelentése.) 1929. szeptember hó 9-én a buzakészárú piacra a kínálat tartozék volt, szilárd irányzat mellett azonban élénk volt a buza forgalma és a piacra került tétel 15 fillérral magasabb áron nyertek elhelyezést. Ugyancsak szilárd volt a rozs iránzata és fokozottabb kereslet mellett az ár 20—25 fillérral emelkedett. A takarmányemlék piacán az irányzat nem volt egységes. Az árpaárak változatlanként maradtak.

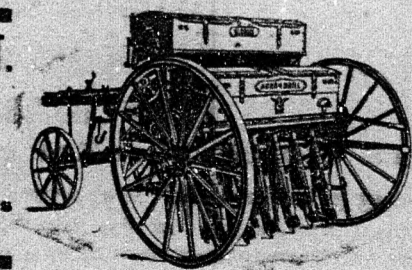
Részletes ajánlattal készséggel szolgál!

Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Lipót-körut 12. szám.

Távirati cím: AGROBUS

Telefon: Aut. 283—49

radia
17
tege
jegy
amely
dul
ugy
L
Liszt
ber—
1-es
8-as
malin
nülés
8-as
Bu
készt
budap
ban,
őzi r
zat la
Bud
igazga
mász
II. r.
mubar
luerna
és al
szalno
Kül
irányza
100 kil
ról: 77
tiszi u
bácska
bácska
és szor
szerm
bánál
A forga
Pozsony
Takarm
vidéki l
dunai t
decemb
frankó
berre 1
kék 63
korona
állomás
olcsóbb
— W
lan s az
tak. Jug
linget h
oszlár
25-50, p
tengeri
Bera az
hivatalo
tember 8
kötés. K
változla
franko H
240, Roz
sten 188
176, sora
180—188
detének
170 márk
sei: Mani
15-16, Ros
dunai es
szeptemb
Clipped P
fozint—
Leverpool
legutóbbi
emberbe
108 1/2 (1
her u. A
terminusok
kisebb ár
lanybitón
tett magas
folyaman
tozás. Zár
volnak az e
mellélt az
Zárlati ár
Buza szept
júliusra 147
decemberr
szeptemb
58—, Rozs
(111 25), n
Zárlati ár
Buza októ
júliusra 16

radtak, a zab irányzata kissé jobb keresletre javult és a...

Liszt és őrleménypiac. Budapest, 1929 szeptember 9. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai szeptember-október...

Bargonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesületi Szövetkezetének jelentése.) 1929 szeptember 10. A mai felhozatal a budapesti vásárcsarnokba 15 vasúti kocsi volt.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 6. Áras mértermékek...

Külföldi terménytözsdek. Ujvidék, szeptember 9. Az irányzat babban szűród, egyébként változatlan. Jegyzések 100 kilonként...

Hamburg, szeptember 9. A piac nyugodt volt, rozs és búzaban alig jött létre kötés. Külföldi árpa változatlan, tengeri kissé gyengébb.

Budapesti ár- és értékpapírpiac. Budapest, 1929 szeptember 9. Árak budapesti piacon: Borsó, 77 kg-os, 1929-30...

Állatok és állati termékek. Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 9-én felhajtott...

Budapesti szarvachavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 6. Felhajtás 577 darab...

Budapesti juhvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 9. Felhajtás 120 drb feljavított juh...

Budapesti lovásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 6. 5-én tartott heti lovásáron a vásári forgalom élénk volt.

Főjutt. (A Budapesti Központi Általános Tejcsernok R. T. jelentése.) 1929 szeptember 10. Árusító fiókjainkban a kannafej fogyasztói ára változatlanul 40 fillér.

Szesz és szeszszilajok. Az Országos Szeszértékesítő R. T. végrehajtóbizottsága kedden tartott ülésében az összes szesz-kategóriáknak változatlan jegyzését határozta el.

Cukor. (M. T. L. jelentése.) London, 1929 szeptember 9. Cukortözsdezárlat. „B” típusú fehér cukor londoni szabadrakatból...

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. I. Kajar. A túfiza járandóságának csútkában való juttatását olyan mértékben kell eszközölni, hogy az a fát pótolja...

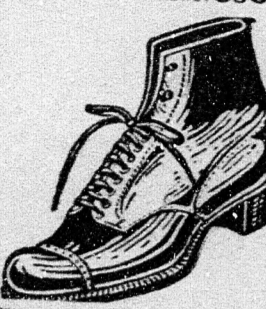
B. L. F. Az őszi- és zabszalma átértékelése számítása szerint megfelelő. Az őszi búzaszalma és tőrek sulya nem szokta kitenni a szemertermés kétszeresét...

B. M. T. Sáp. A gazdák között már régóta általánosan elterjedt vélemény, hogy a szár felső végének a cső feletti zászolást és levelestől való levágása, vagyis a kukoricanyenynek u. n. lebegtatása, lezászolása vagy lecsontatása az érest siettet.

L. A. Bodolyó. Nagyobb mennyiségű répa olyképpen is eltartható, hogy a répat kb. 2 méter mély, egyébként pedig a répa mennyiségéhez igazodó méretekkel bíró verembe rakjuk...

Juhok tüdőfergessége. A leirt tünetekből kétségtelen, hogy a bárányoknak tüdőfergességük van, azonban úgy látszik, hogy még valamely egyéb belbántalom is csatlakozott hozzá.

CIPŐR ÉS MUNKÁSBÁKANCSONK a legolcsóbb gyári árban. Férfi sárga vagy fekete tehenbőrakancs, tiszta bőranyag - P 11-50

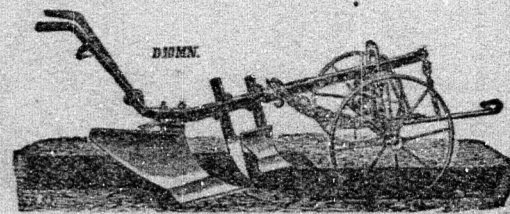

MÉLYHÜTÉS - JÉGGYÁRTÁS minden szakértelem és vegyszer nélkül. A BROWN-BOVERI 0210 hűtőautomatával

SODRONYKÖTÉL Deichsel BUDAPEST VI. VILMOSCSÁZAR-UT 61

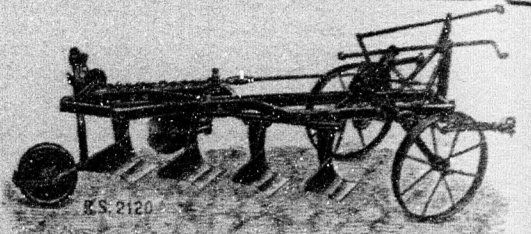
A traktorok jelentősége a mezőgazdaságban. 122 oldal, sok ábrával. Ára 7 pengő

„COLUMBUS” műtrágyaszóróról mondható, melynek még számos más előnye is van, amit akár száz elsőrangú referenciával bizonyíthatunk.

A Sack-gyár

Magyarországon 50 év óta szolgálja a gazdaközönséget

EREDETI SACK-ÉKÉVEL

mely márka azóta fogalom má vált olyannyira, hogy minden vaseke már Sack-éke elnevezés alatt kerül forgalomba

PROPPER SAMU RT.

BUDAPEST

Mindenféle talaj számára legjobban megfelelő alakú eketestek

VÉDJEGY V., Vilmos császár-ut 52.

Törzkönyvezett mangalica tenyészkánok és tenyészkocák
 másfél évesek, átvészelték a **ciadók**
 6255
CSOBAJI GYULA gazdaságában, CSOBAJ
 Szabolcs m. Posta, telefon helyben, v. á. Tarcal.

enesei Dorner Béla könyvei

egy modern gazdasági könyvtárban nem hiányozhatnak!

Eddig megjelentek:

A sertés tenyésztése és hizlalása. 2. kiadás, 508 oldal, 248 eredeti szövegképpel P 18—
 Réték és legelők művelése és terméshozása. 2. kiadás, 300 old., 272 képpel P 14—
 A kereskedelmi trágyák történelme, gyártása és használata. 3. kiadás, 508 oldal, 177 szövegképpel P 14:60
 A burgonya termelése. 2. kiadás, 97 képpel P 4:20.

„Patria”-rt. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25

Ősziborsót, szösösbükönnyt mustármagot 6391
 legmagasabb napi áron vásárol!
WEINER VILMOS magkereskedő, Szombathely

RACKAJUHELADÁS!

Állománygyarapítás folytán kb. 240 drb. vegyes koru és ivaru **rackajuh** kerül eladásra gróf Károlyi László erdőhivatalánál, Sánta-juhely, postafiók 60. 6408

Farkas és Társa R.-T.
 lakatosárú- és vaszerkesztőgyár
 Budapest, VI., Lehel-utca 8.
 Telefon: Lipót 908-62
 Kovácsolt-, Idomvas-, magtár-, Istálló-, pince- és tetőablakok, rácsos kapuk, rácsos kerítések raktárról azonnal szállíthatók. 6070

Mérleggyár ZISKA J. utóda Rostély György
 Budapest, VI., Eötvös-utca 47. sz.
 Telefon: Teréz 246-12
 A legújabb típusú mérlegek
 Aranyozott bormérleg
 Alapítva: 1872. — Jókiszűrt és használt, de már kijavított és hitelesített mérlegek is kaphatók. 5665

Hizlalásra kiadok

Budapesthez közelfekvő gazdaságoknak beállítani való **fajzsidók**. Megkereséseket „1000 darab 6404” jelgére a kiadóhivatalba kér.

Nagy olaj- és tüzelőanyagmegtakarítás.
Vásároljon TEVES duettgyújtórúrákat!
 Nagy raktár traktorméretekből javítási méretekből nagy választék.
BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök
 Budapest, V., Lipót-körút 27. szám
 Telefon: Automata 295-39 6285

1 és 2 éves ögökeres hazai szőlővesszők
 Csabagyöngye, Muscat ottonell, Ezerjű, Kővirdinka és Oasz rizling fajokban **eladók**.
 Érdeklődők a Nagygyöngy Uradalom Iosztályigazgatóságához, Nagygyöngy, u. p. Hatvan, forduljanak. 6401

Szép vetnivaló, nemesített, bőtermésű **Őszibuza**

kapható nagyobb mennyiségben is, **KOHN MENYHÉRT** alsókázamarki gazdaságában, posta és vasútállomás: Halmaj, Abony megye. 6403

Hirdetmény.
 Az Alsóújlaki Berggazdaság liquidálása következtében szeptember folyamán **eladásra kerül a berggazdaság egész élő-holtfelszerelése.**
 Nevezetesen: igás- és kocsilovak, csikók, tehének, üszök, tinók, esépió-szekerény, gőzlocomobil, Oil-Pull traktor, traktorekék, szekerek, kocsiok, vetőgépek, lovasgeregelyek, ekék, könnyű és nehéz boronák, kultivátorok, hengerek, stb., mik a helyszínen bármikor megtekinthetők. Megbeszélni lehet a helyszínen és dr. Rásó Béla ügyvédnél Vasváron. Vasutállomás: Vasvár és Ószkó. 6407
 Dr. Rásó Béla ügyvéd, Vasvár.

Megjelent az új bortörvénykiadvány!

Az 1929. évi X. t. c. alapján módosított bortörvény kiadványa kemény lemezre ragasztva, felkaszíthatóan zsinórral ellátva, darabonként 1:30 pengőért beszerezhető vállalatunk nyomtatvány-osztályában.
 „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részv.-Társaság Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Bérbe adnánk nagyon kedvező feltételek mellett **10-15 k. hold földet**

bolgárkertészre. Lehetőleg személyes megjelensét kér. **Füzegyháza** p. Alkalmazottak „Ganyu” Fogymunkásai Sz. elkeret. Hűfőgyártelep, Veszprém m. 6402

Ősziárpa-vetőmag

kapható gróf Zelenski Rébert uradalmi intézőségénél, Eocsencs, Szabolcs megye. 6400

TILLANTIN vetőmagcsávázószer fogyasztása **EMELKEDIK** évről évre nagymértékben

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
 BUDAPEST, V., ALKOYMÁNY-UTCA 29.

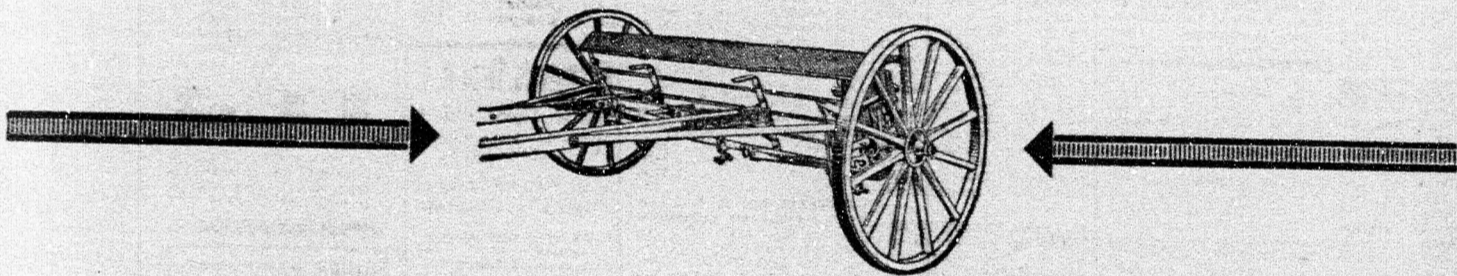
MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI NEGYSZEREK KERESKEDELMI R.-T.
 BUDAPEST, X., HÖLBY-UTCA 14.

Ha az idén trágyázunk, a jövő évben nagyobb lesz a termésünk!

Az idei évad legnagyobb szenzációja AZ EREDETI

„McCormick” műtrágyaszórógép

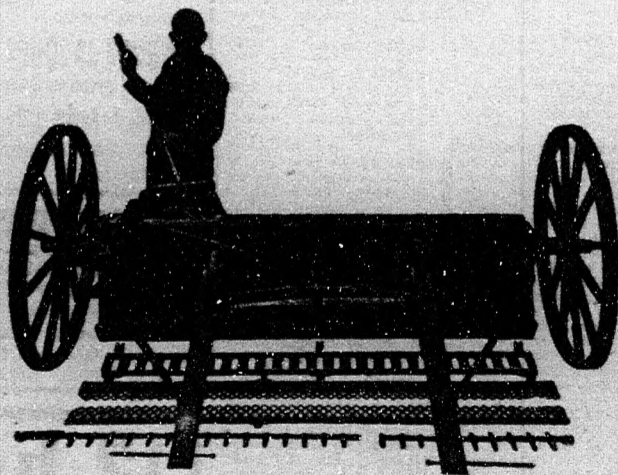
1 lóra, szabadalmazott szórókészülékkel, munkaszélessége 2 méter, a szórószekrény ürtartalma 170 liter, a gép súlya 220 kilogramm.

Ára 575.— pengő,
egy pár szélvédődeszka 22.— pengő.

Teljesen egyenletes elosztás
mindennemű és mennyiségű
száraz és nedves műtrágya
részére.

Különlegesen egyszerű szerkezet
nincs lánc és beállító-
kerék.

Tartósság és nagy élettartam
mert az összes részek oly anyaggal
vannak bevonva, mely azokat a rom-
lástól tökéletesen megóvjá.

Egyszerű és alapos tisztíthatóság
ami néhány perc alatt meg-
történhetik.

Szabályozható munka közben is.

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Váci-ut 98.

Leveleim: Budapest 56. fiókberlő
Telefon: L. 923—20

Sürgőnycim: „Dóbert Budapest”
Alapítva: 1893

Köszönet
101.0129. szám

ÉVFOLYAM.

EL

U RT.

ut 52.

ADÁS!

2-30 db. vegyes
a körül eladó
lással, Sátorja-
6406

iadok

sigóknak beál-
Mogykarsentyét
börvatalba tér.

at, bőtermésű

iza

ben is, KOHN
arki gazdaság-
Halmaj, Ábrahám
6410

földet

személyes meg-
A Károlyi-ut
Nagy-ut, Halmaj,
6402

tőmag

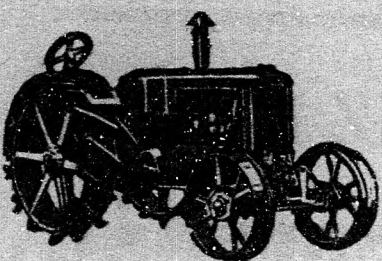
radalmi intéző-
6408

IK

LM R-T.

A legmesszebbmenő garanciákkal ajánljuk a MASSEY-HARRIS-féle 20 HP és 30 HP

WALLIS traktort,

melynek munkateljesítménye utolérhetetlen, tartóssága felülmulhatatlan, üzembiztonsága tökéletes, üzeme a legolcsóbb.

A WALLIS traktor egyesíti a traktortechnika legmodernebb vívmányait!

Részletes felvilágosításokkal szívesen szolgálunk:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

ALLATOK

60 DARAB 1-3 éves szilaj... 3136

130 DARAB 6 hónapos vegyes... 3141

VEGYES

FÜLDÖRTÖK-ELADÁSI... 3121

250-300 DARAB bírták... 3124

REPASZEDÉNT... 3125

SZARVASMARHATELELTÉS

TSK. Szatmárcseki tanyán... 3061

FÜLDÖRTÖKÖKNEK

az ország egész területére... 3121

250-300 DARAB bírták... 3124

REPASZEDÉNT... 3125

ELADÓK

Vaskapui gazdaságban... 3061

SOPRONBAN... 3116

FEJERDEN... 3118

BOFFER... 3142

KETTŐSÉP... 3144

KISNUNHALAS... 3145

ÖR DÉRCS FERCEY... 3145

HOLTELTÁR... 3084

CASALI... 3114

TENGERSZÁRTÉP... 3115

ELADÓ... 3143

MAGRA... 3117

AUTÓTULAJDONOSOK

motorosok minden kérésére... 3116

FALLINGER ÉS TÁRS... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

BÉRLET

FÜLDÖRTÖKÖKNEK... 3121

250-300 DARAB... 3124

REPASZEDÉNT... 3125

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

TEJ

Gardaági és központi... 3121

250-300 DARAB... 3124

REPASZEDÉNT... 3125

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

ELADÓ... 3116

VÉTEL

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

Eladni akar valamit... 1661

12 havi hitelre tenyésztés- és igasállatot... British and Magyar Corporation Ltd. képviselője: Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T. Alattkereskedelmi Budapest, V., Béla-utca 8. Telefon: Automata 109-70

Működéséről dr. Minos az öngyógyító... A hirdetés díjak - a 2/3-os forgalmi adó... 50 fillér

KISHERDETESEK

Befizetésre állásokról... munkaadó birtokos vagy bérlet című... Hirdetést zárta hétfő, illetve csütörtök délelőtt

Díjtalan állasközvetítés!

Arctív és óta fenálló Magyar... Adatlapok és Erdélyi... (Budapest, IX. Körtelék-utca 8. sz.)

FELMONTATLAN INTÉZŐ!

Állások átöröklésére... akadémián jól képzett... (Budapest, V. kerület, Széchenyi utca)

GAZD. ALKALMAZOTTAN

MAGYARORSZÁGI nagy uradalmi... gazdasági gép... (Budapest, V. kerület)

GAZD. ALKALMAZOTTAN

MAGYARORSZÁGI nagy uradalmi... gazdasági gép... (Budapest, V. kerület)

GAZD. ALKALMAZOTTAN

MAGYARORSZÁGI nagy uradalmi... gazdasági gép... (Budapest, V. kerület)

GAZD. ALKALMAZOTTAN

MAGYARORSZÁGI nagy uradalmi... gazdasági gép... (Budapest, V. kerület)

GAZD. ALKALMAZOTTAN

MAGYARORSZÁGI nagy uradalmi... gazdasági gép... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

OKL. GAZDÁTSZETEK... OKL. GAZDÁTSZETEK... (Budapest, V. kerület)

BAUER B. GYULA R-T. ALLATBIZOMÁNYOS

Budapest, VIII., Bexerdő-utca 10. Szolgálat: Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10. Tel.: 321-70

Export! Import! Hirdetési díjak: Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

MANUALCATERING... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

FELTÁRÓ... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

ERŐT... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

FELTÁRÓ... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

ERŐT... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

FELTÁRÓ... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

ERŐT... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

FELTÁRÓ... Budapest, V. kerület, Bexerdő-utca 10.

Minden gazda mielőtt traktort vásárol, saját érdekében

kérjen ismertetést Amerika legkiválóbb traktoráról

TWIN CITY

TRAKTORRÓL

Üzemzavarok nem fordulhatnak elő!

Alkatrészszükséglet minimális!

Teljesítőképessége a legcsekélyebb üzemanyagfogyasztás mellett meglepően nagy!

Felvilágosításokkal készséggel szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

Gőzekebárszántást

őszli és tavaszi szántást, gyeptréset, szőlőtelepek, fűszőlők, erdősítések mély rigolozását elvégzi

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld

Telefon: LÁ 13-82 Sörgőzelem: Wolffeke Budapest

TEJET

minden mennyiségben vásárol

Lurie és Társa Tejkereskedelmi R.-T.
Budapest, I., Orbánhogyi-ut 6. szám. 6405

Liptay Jenő
m. kir. gazdasági főtanácsos, földbirtokos szerkesztőben megjelölt

Gazdasági főkönyv

a hozzávaló nyomtatványokkal együtt 30—40 pengőért szerezhető be vállalatunk nyomtatványosztályán.
"Patria" Nyomda R.-T., Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

FRIGIDAIRE automatikus, villamos hűtőszekrények.

Semmi felügyelet.

Semmi kezelés.

Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.

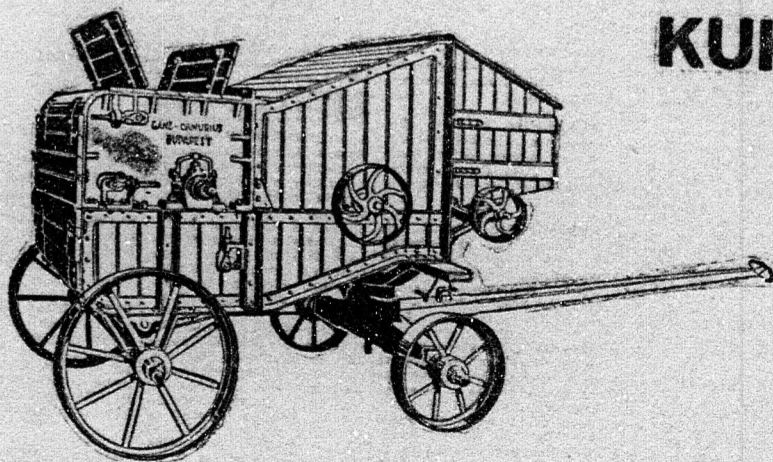
FRIGIDAIRE minden célra és minden nagyságban.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 8. és 12. szám.
Telefon: "Automata 898-86 6142 Telefon: "Automata 898-86

HAZAI GÉPKERESKEDELMI R.T.

GANZ ÉS TÁRSA—DANUBIUS GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR R. T. VEZÉRKÉPVISELETE
V., Vilmos császár út 76. ✦
TELEFON: Lipót 908—90 és 91.

Szab. ÁSVÁNYI-féle

KUKORICASZÁRTÉPŐK

Alkalmasak:

kukoricaszár, tök- és répalevél, szőlővenyige felapítására.

A száraz kukoricaszárban van:

- Fehérje 17%
- Zsír 0,5%
- Keményítő 20,3%
- Nyersrost 23,5%

129 kg tépelt kukoricaszár tápértéke — 100 kg réti széna tápértékével.

Ne pazarolja el a kukoricaszárát, hanem dolgoztassa fel az Ásványi-féle kukoricaszártépő géppel. Kívánatra készséggel szolgálunk árajánlattal és prospektusokkal.

"PÁTRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomda Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

Felölös nyomdavezető: Mészáros Vilmos